

Občina Gornja Radgona
Partizanska cesta 13
9250 Gornja Radgona

PREDLOG OBČINSKEGA NAČRTA
ZAŠČITE IN REŠEVANJA OB POJAVU POSEBNO NEVARNIH
BOLEZNI ŽIVALI V OBČINI GORNJA RADGONA
VERZIJA: 2.0

	Organ	Datum	Podpis
Izdelal	ZAME s.p.		_____
Odobril	POVELJNIK CIVILNE ZAŠČITE OBČINE GORNJA RADGONA Marko ŠAJNOVIČ		_____
Sprejel	ŽUPANJA OBČINE GORNJA RADGONA Urška MAUKO TUŠ		_____
Skrbnik	JANJA OSOJNIK		_____

Številka: 846-6/2026-2

Datum: 1.5.2026

Kazalo vsebine

1 NESREČA, ZA KATERO JE IZDELAN NAČRT - POSEBNO NEVARNE BOLEZNI ŽIVALI.....	5
1.1 Uvod.....	5
1.2 Splošno o boleznih živali	5
1.3 Ogroženost pomurske regije in občine Gornja Radgona zaradi boleznih živali	7
1.4 Možne posledice pojava posebno nevarnih boleznih živali.....	12
1.5 Verjetnost nastanka verižne nesreče	12
1.6 Sklepne ugotovitve.....	12
2 OBSEG NAČRTOVANJA	14
2.1 Temeljne ravni načrtovanja	14
2.2 Temeljna načela zaščite, reševanja in pomoči	15
3 ZAMISEL IZVAJANJA ZAŠČITE, REŠEVANJA IN POMOČI.....	16
3.1 Temeljne podmene načrta	16
3.2 Zamisel izvedbe zaščite, reševanja in pomoči	16
3.2.1 Koncept odziva ob pojavu posebno nevarnih boleznih živali.....	16
3.3 Uporaba načrta.....	18
4 SILE IN SREDSTVA ZA ZAŠČITO, REŠEVANJE IN POMOČ TER VIRI ZA IZVAJANJE NAČRTA	19
4.1 Sile za zaščito, reševanje in pomoč	19
4.2. Materialno – tehnična sredstva za izvajanje načrta	22
4.3 Predvidena finančna sredstva za izvajanje načrta.....	22
5.1 Opazovanje in spremljanje posebno nevarnih boleznih živali	23
5.2 Obveščanje pristojnih organov	23
5.3 Obveščanje prebivalcev na zaščitnem in ogroženem območju	25
5.4 Obveščanje splošne javnosti	25
6 AKTIVIRANJE SIL IN SREDSTEV ZA ZAŠČITO, REŠEVANJE IN POMOČ	27
6.1 Aktiviranje organov in njihovih strokovnih služb	27

6.2 Aktiviranje občinskih sil za zaščito, reševanje in pomoč.....	27
6.3 Zagotavljanje pomoči v materialnih in finančnih sredstvih.....	27
7 UPRAVLJANJE IN VODENJE	29
7.1 Organi in njihove naloge.....	29
7.1.1 Občinski organi	29
7.1.2 Organi vodenja	29
7.1.3 Občinske sile	30
7.1.4 Občinski pogodbeni izvajalci.....	30
7.1.5 Druga podjetja, zavodi, organizacije javnega značaja	31
7.2 Operativno vodenje	32
7.3 Organizacija zvez	33
7.3.1 Sistem radijskih zvez ZA-RE	33
8 ZAŠČITNI UKREPI IN NALOGE ZAŠČITE, REŠEVANJA IN POMOČI	38
8.1 Zaščitni ukrepi.....	38
8.1.1 Prostorski, gradbeni in tehnični ukrepi	38
8.1.1.1 Določitev lokacij za pokop ali sežig živalskih trupel.....	38
8.1.1.2 Ureditev mest za zakop ali sežig živalskih trupel	39
8.1.1.3 Prevoz živalskih trupel do mesta zakopa ali sežiga	40
8.1.1.4 Uničevanje živalskih trupel in nadzor	40
8.2 Naloge zaščite, reševanja in pomoči.....	41
8.2.1 Tehnično reševanje ob pojavu posebno nevarnih boleznih živali	41
8.2.2 Prva veterinarska pomoč.....	42
9 OSEBNA IN VZAJEMNA ZAŠČITA.....	43
10 RAZLAGA POJMOV IN SEZNAM KRATIC	44
10.1 Pomen pojmov	44
10.2 Seznam kratic	44
11 SEZNAM PRILOG IN DODATKOV	45
11.1 Priloge.....	45

11.2 Posebne priloge	46
11.3 Splošni dodatki	46
11.4 Posebni dodatki	46

1 NESREČA, ZA KATERO JE IZDELAN NAČRT - POSEBNO NEVARNE BOLEZNI ŽIVALI

1.1 Uvod

Občinski načrt zaščite in reševanja ob pojavu posebno nevarnih boleznih živali v občini Gornja Radgona je izdelan na podlagi Ocene ogroženosti občine Gornja Radgona zaradi pojava posebno nevarnih boleznih živali (številka: 846-6/2026-1 z dne 1.5.2026), , Ocene ogroženosti Republike Slovenije zaradi pojava posebno nevarnih boleznih živali, Verzija 4.0, številka 8420-9/2024-10–DGZR z dne 21.07.2025, Državnega načrta zaščite in reševanja ob pojavu posebno nevarnih boleznih živali, Verzija 2.2 (ažuriran-julij 2024), Ocena ogroženosti ob pojavu posebno nevarnih boleznih živali – verzija 4.0 z dne 19.8.2025; skladno z Zakonom o varstvu pred naravnimi in drugimi nesrečami (Uradni list RS, št. 51/06 – uradno prečiščeno besedilo, 97/10, 21/18 – ZNOrg, 117/22 in 57/25), Uredbo o vsebini in izdelavi načrtov zaščite in reševanja (Uradni list RS, št. 24/12, 78/16 in 26/19), Uredbo o organiziranju, opremljanju in usposabljanju sil za zaščito, reševanje in pomoč (Uradni list RS, št. 92/07, 54/09, 23/11, 27/16 in 78/25), Zakonom o veterinarstvu (Uradni list RS, št. 33/01, 45/04 – ZdZPKG, 62/04 – odl. US, 93/05 – ZVMS, 90/12 – ZdZPVHVVR, 22/18 in 100/25 – ZZdrŽiv), Zakonom o veterinarskih merilih skladnosti (Uradni list RS, št. 93/05, 90/12 – ZdZPVHVVR, 23/13 – ZZZiv-C, 40/14 – ZIN-B, 22/18, 100/25 – ZZdrŽiv in 100/25 – ZVHK), Pravilnikom o prijavi nalezljivih boleznih in posebnih ukrepih za njihovo preprečevanje in obvladovanje (Uradni list RS, št. 16/99 in 57/17) ter splošno zakonodajo in izvedbenimi predpisi.

Občina Gornja Radgona spada v **5. razred ogroženosti** in zato je dolžna izdelati cel načrt zaščite in reševanja ob pojavu posebno nevarnih boleznih živali. Z občinskim načrtom zaščite in reševanja ob pojavu nevarnih boleznih živali v občini Gornja Radgona so opredeljene aktivnosti, ki bi se izvajale v občini Gornja Radgona ob pojavu nevarnih boleznih živali. Izdelan je z namenom, da se zagotovi pravočasno in organizirano ukrepanje ob pojavu nevarnih boleznih živali ter s tem učinkovita zaščita, reševanje in pomoč prebivalcem v občini Gornja Radgona.

Občinski načrt zaščite in reševanja ob pojavu posebno nevarnih boleznih živali v občini Gornja Radgona je usklajen z Regijskim načrtom zaščite in reševanja ob pojavu posebno nevarnih boleznih živali v Pomurju, Verzija 2.3 (Ažurirano – december 2025).

Pri izdelavi načrta smo upoštevali veterinarsko stroko in njihove izvedbene načrte ukrepov ob pojavu posebno nevarnih boleznih živali, ki so dostopni na spletni strani Uprave Republike Slovenije za varno hrano, veterinarstvo in varstvo rastlin (v nadaljevanju besedila: UVHVVR).

1.2 Splošno o boleznih živali

Infekcijske bolezni povzročajo različni povzročitelji (bakterije, spirohete, rikecije, virusi in glive).

Bolezni, zaradi katerih se izvajajo splošni in posebni preventivni ter drugi ukrepi po Zakonu o veterinarskih merilih skladnosti (Uradni list RS, št. 93/05, 90/12 – ZdZPVHVVR, 23/13 – ZZZiv-C, 40/14 – ZIN-B in 22/18) in Zakonu o veterinarstvu (Uradni list RS, št. 33/01, 45/04 – ZdZPKG, 62/04 – odl. US, 93/05 – ZVMS, 90/12 – ZdZPVHVVR in 22/18), so razvrščene glede na vrsto povzročitelja ter ukrepe, ki se izvajajo za njihovo preprečevanje in zatiranje. Za razvrstitev se uporablja seznam bolezní iz mednarodnega zoosanitarnega kodeksa Mednarodne organizacije za zdravje živalí (OIE). Posebno nevarne bolezni živalí so navedene v Tabeli 1.

Nekatere bolezni pri živalih se pojavljajo redko in v manjšem obsegu, druge pa pogosto in se hitro širijo na večje območje. Pojavljajo se v različnih oblikah, osnovne oblike pa so:

1. sporadično – zboli ena oziroma posamezna žival;
2. v obliki izbruha – omejen pojav bolezní, ki po času in kraju nastanka ter številu prizadetih živalí presega običajno stanje na določenem omejenem območju ali pri skupini posameznikov;
3. enzootsko (enzootija) – bolezen se v različni jakosti stalno pojavlja na določenem ožjem območju in se ne širi;
4. epizootsko (epizootija) – bolezen izbruhne pri večjem številu živalí oziroma velikost prizadetega območja presega navadno stanje in pomeni tveganje za večji del populacije živalí ter je zato treba takoj ukrepati;
5. panzootsko (panzootija) – bolezen živalí se hitro širi med živalmi na velikem območju in zajame več celin.

Tabela 1: Posebno nevarne bolezni živalí in njihovo pojavljanje na območju RS

Bolezen	Leto izbruha
Slinavka in parkljevka (SIP)	1968
Goveja kuga	1883
Kuga drobnice	nikoli ugotovljeno
Pljučna kuga govedi	nikoli ugotovljeno
Vozličasti dermatitis (VD)	nikoli ugotovljeno
Mrzlica doline Rift (RVF)	nikoli ugotovljeno
Osepnice ovc in koz	nikoli ugotovljeno
Konjska kuga	nikoli ugotovljeno
Afriška prašičja kuga (APK)	nikoli ugotovljeno
Klasična prašičja kuga (KPK)	1992, 1996
Visoko patogena aviarna influenza (HPAI)	2006, 2017, 2020, 2022 (prostoživeče ptice), 2021, 2023 (prostoživeče ptice, ptice v ujetništvu in perutnina), 2024 (prostoživeče ptice)
Atipična kokošja kuga (AKK)	1966, 1991, 2025

Vir: UVVHR, 2025¹.

¹ UVHVVR. 2025. Dostopno prek: <https://www.gov.si/drzavni-organi/organi-v-sestavi/uprava-za-varno-hrano-veterinarstvo-in-varstvo-rastlin/>

1.3 Ogroženost pomurske regije in občine Gornja Radgona zaradi boleznih živali

Pristojni organi v Sloveniji (UVHVVR, Inštitut za varovanje zdravja, Zdravstveni inšpektorat RS) vsako leto izdelajo program nadzora zoonoz in njihovih povzročiteljev zaradi spremljanja stanja glede zoonoz (nalezljive bolezni živali, ki se prenašajo z živali na ljudi in obratno) ter njihovih povzročiteljev pri živalih, v živilih in pri ljudeh. Program se izvaja vse od leta 2005 in je dostopen na spletni strani UVHVVR.

Pomemben dejavnik pri zatiranju in izkoreninjenju bolezni je tudi odstranjevanje ter uničevanje živalskih trupel in živalskih stranskih proizvodov. V primeru izrednega odstranjevanja trupel živali (sežig, zakop) ob pojavu posebno nevarnih boleznih živali se morajo upoštevati določbe 19. člena Uredbe (ES) št. 1069/2009 o določitvi zdravstvenih pravil za živalske stranske proizvode in pridobljene proizvode, ki niso namenjeni prehrani ljudi, ter razveljavitev Uredbe (ES) št. 1774/2002 v povezavi s 27. členom Zakona o veterinarskih merilih skladnosti, zato je verjetnost nastanka verižne nesreče zelo majhna. Zdravstveno varstvo živali je skrb vseh nas. Ta skrb ni povezana samo z javnim zdravjem in varnostjo živil, temveč tudi z ekonomskimi stroški, ki jih lahko povzročijo izbruhi boleznih živali.

V Sloveniji imamo trenutno odobren le en predelovalni obrat kategorije 1 in 2 (kafilacija) v katerem se lahko neškodljivo odstranjujejo živalska trupla ter drugi živalski stranski proizvodi in sicer KOTO d.o.o., Agrokombinatska 80, 1000 Ljubljana. Maksimalna kapaciteta predelave je 250 ton/dan, koncesionirana minimalna kapaciteta je 5.000 ton/letno.

V izjemnih primerih, če bi bile kapacitete predelave obrata KOTO d.o.o. presežene, obstaja možnostčasne uporabe in morebitne pre Kategorizacije drugih predelovalnih obratov kategorije 2 ali 3 za predelavo trupel. V ta namen bi bilo v Sloveniji možno uporabiti kapacitete vsaj še enega obrata za proizvodnjo bioplina, ki ima kot predobdelavo surovine pred bioplinskim procesom zagotovljen postopek predelave po metodi 1 (območje Prekmurja in SV Slovenije) ter predelovalnega obrata kategorije 3, ki ima zagotovljen postopek predelave po metodi 2 (območje Ljubljane in osrednje Slovenije). Zadnja rešitev je mogoča samo na podlagi sklepov DSNB ob ureditvi koncesijskih razmerij, določenih v Uredbi o načinu, predmetu in pogojih opravljanja gospodarske javne službe ravnanja s stranskimi živalskimi proizvodi kategorije 1 in 2, s koncedentom (Vlado RS) in koncesionarjem.

Pomurje je tranzitna regija, čez katero poteka glavna tranzitna pot Barcelona – Kijev in s tem živahna mednarodna trgovina z živalmi, živila in izdelki živalskega izvora, kar pomeni stalno nevarnost namernega oziroma nenamernega vnosa živalskih kužnih boleznih. Najnevarnejše kužne bolezni se pojavljajo in se širijo tudi v Evropi. Po vstopu Hrvaške v EU se je zaradi prostega pretoka živali povečala tudi nevarnost klasične prašičje kuge na območju občine Gornja Radgona. Nevarnost za vnos bolezni, zaradi svoje geostrateške lokacije, predstavljajo tudi migracije ljudi skozi državo. Posebno nevarne bolezni se pojavljajo in širijo tudi v Evropi (slinavka in parkljevka leta 2001, aviarna influenza 2006 in 2007 idr.)

V Pomurju so bile z ukrepi zdravstvenega varstva živalí v preteklosti zatrte oziroma uspešno nadzorovane živalske kužne bolezni, ki bi lahko povzročile večjo gospodarsko škodo in bile nevarne tudi za zdravje ljudi, saj je bil izveden uspešen sistem nadzora in izvajanja predpisanih ukrepov. Določeno tveganje za nastanek in razširitev teh bolezni pa obstaja zaradi prenehanja cepljenja proti klasični prašičji kugi.

Na območju občine Gornja Radgona se po podatkih UVHVVR do sedaj ni pojavila posebno nevarna bolezen živalí. Se je pa v Pomurju v preteklosti pojavila ena večja epizootija in sicer:

- tuberkuloza pri prašičih leta 1987 na območju upravne enote Ljutomer. Takrat se je pojavila tudi na območjih UE Domžale, Grosuplje in Krško.

Drugod po državi pa so bile po podatkih UVHVVR do sedaj zabeležene naslednje bolezni živalí:

- atipična kokošja kuga leta 1966 na območju takratne občine Ptuj,
- slinavka in parkljevka leta 1968 na območju takratnih občin Sežana, Postojna, Koper, Nova Gorica, Ajdovščina, Ilirska Bistrica, Logatec, Cerknica in Ljubljana,
- manjši izbruhi atipične kokošje kuge leta 1991,
- manjši pojav klasične prašičje kuge (KPK) leta 1992 ter nazadnje leta 1996,
- visoko patogena aviarna influenza (ptičja gripa, HPAI) pri prostoživečih pticah leta 2006 v severovzhodnem delu RS (Koblerjev zaliv, Maribor, Dogoš, Spodnji Duplek, Starše in Ptujsko jezero). Aviarna influenza se je znova pojavila leta 2017. 5. januarja tega leta je bila namreč potrjena visoko patogena aviarna influenza pri prostoživečih pticah. Ugotovljen takratni podtip bolezni H5N8 prizadene tako prostoživeče ptice (predvsem vodne) kot domačo perutnino. Prvi primer bolezni je bil potrjen pri treh poginjenih labodih grbcih, najdenih v ribniku v Pragerskem (občina Slovenska Bistrica). Od leta 2020 je aviarna influenza v manjšem obsegu ves čas prisotna. Prvi primeri HPAI pri perutnini in pticah v ujetništvu (v živalskem vrtu) so bili potrjeni v letih 2021 in 2023. Leta 2021 je bila AI potrjena v manjši dvoriščni reji perutnine (100 živalí). Izvedeni so bili vsi predpisani ukrepi (usmrtitev vse perutnine na okuženem gospodarstvu, neškodljiva odstranitev trupel, čiščenje in razkuževanje, določitev zaščitnega in ogroženega območja, omejitve premikov itn.). Leta 2023 je bila prisotnost virusa AI ugotovljena v prosti reji kokoši nesnic (približno 1000 živalí). Odrejeni so bili ukrepi v skladu z Uredbo 2016/429/EU in DA 2020/687/EU: usmrtitev vse perutnine na okuženem gospodarstvu, neškodljiva odstranitev trupel, čiščenje in razkuževanje, določitev zaščitnega in ogroženega območja, omejitve premikov itn. (UVHVVR, 2024). Leta 2024 so do maja še dvakrat odkrili pojav te bolezni pri prostoživečih pticah (labodih grbcih), in sicer v začetku februarja na območju občin Markovci, Hajdina in Ptuj ter aprila v Prekmurju (spletna stran UVHVVR).

Po podatkih Statističnega urada RS, Uprave za varno hrano, veterinarstvo in varstvo rastlin (UVHVVR) (tabela 2) lahko vidimo, da je v občini Gornja Radgona največje število perutnine in sicer 11.245, nato sledijo prašiči (9.533), govedo (4.745) ter drobnica (143). Največ je gospodarstev, ki doma goji perutnino (173), sledijo gospodarstva s prašiči (129), govedo (126) ter nazadnje z drobnico (29).

Spodnja tabela prikazuje število živine po vrstah in kategorijah živalí v občini Gornja Radgona.

Tabela 2: Število živine po vrstah in kategorijah živalí v občini Gornja Radgona 2024.

OBČINA	GOVEDO		PRAŠIČI		DROBNICA		PERUTNINA	
	Št.gosp.	Št.goveda	Št.gosp.	Št.prašičev	Št.gosp.	Št.drobnice	Št.gosp.	Št.perut.
Gornja Radgona	126	4.745	129	9.533	29	143	173	11.245

Vir: UVHVVR, MKO, Statistični urad RS, 2024².

Najbolj ogroženi regiji s stališča ogroženosti zaradi pojava posebno nevarnih bolezní živalí sta pomurska in podravska regija predvsem zaradi visokega števila prašičev in perutnine. V teh regijah je tudi največ gospodarstev z velikim številom živalí.

Tudi v občini Gornja Radgona so večja gospodarstva in sicer na naslovu:

- Spodnja Ščavnica 15, Gornja Radgona (govedo, 3. razred ogroženosti gospodarstva) in
- Spodnja Ščavnica 53, Gornja Radgona (prašiči, 3. razred ogroženosti gospodarstva).

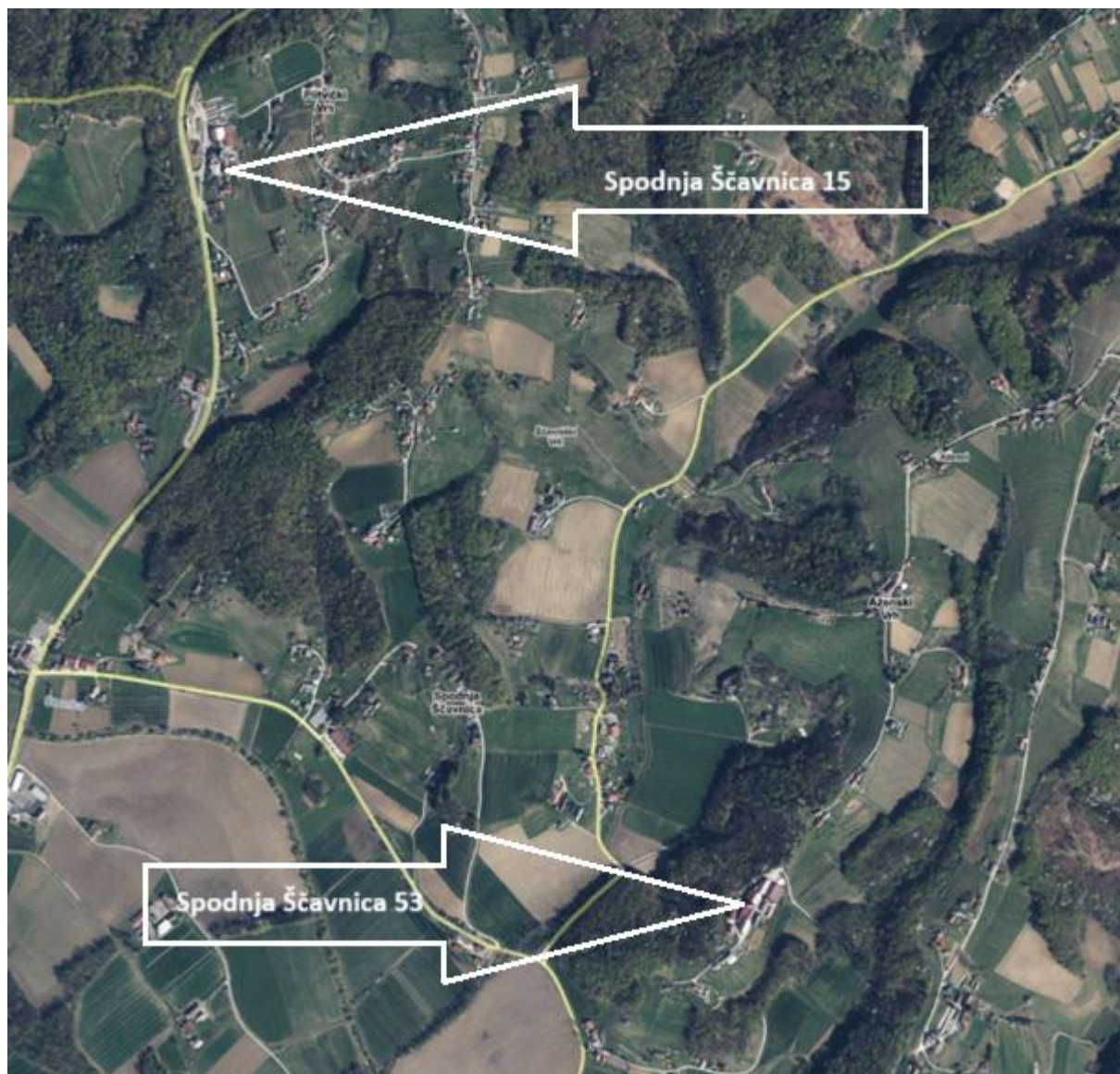
Tabela 3: Število živalí v gospodarstvu. Za govedo in prašiče je upoštevano stanje staleža 31. 12. 2024

Naslov gospodarstva	Občina	Število živalí	Razred ogroženosti
GOVEDO			
Spodnja Ščavnica 15	Gornja Radgona	525	3
PRAŠIČI			
Spodnja Ščavnica 53	Gornja Radgona	2802	3

Vir: Ocena ogroženosti ob pojavu posebno nevarnih bolezní živalí, verzija 4.0

²Spletna stran Statističnega urada RS. 2022. Dostopno prek: https://pxweb.stat.si/SiStatDb/pxweb/sl/30_Okolje/30_Okolje__15_kmetijstvo_ribistvo__13_Kmetijstvo_2010__02_zivinoreja__05_15P12_obcine/15P1201S.px/

Slika 1: Zemljevid večjih gospodarstev v občini Gornja Radgona

Vir: PISO.si, 2025.

Iz tabele 4 je razvidna razvrstitev občine Gornja Radgona posamezno – parcialno po vrstah živali in razred ogroženosti občine kot celote.

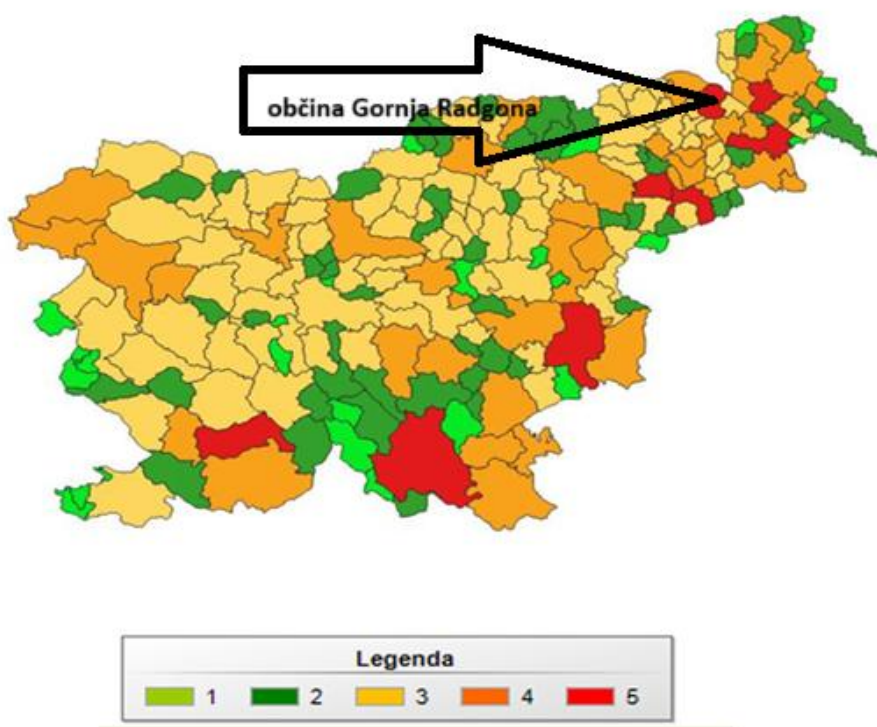
Tabela 4: Razvrstitev občine Gornja Radgona v razred ogroženosti po posameznih vrstah živali in skupno

OBČINA	GOVEDO	PRAŠIČI	DROBNI CA	PERUTNI NA	RAZRED OGR. OBČINE 2020 in 2024	RAZRED OGR. OBČINE 2025
Gornja Radgona	3	5	1	1	4	5

Vir: Ocena ogroženosti RS zaradi pojava posebno nevarnih bolezni živali, 2025.

Spodnja slika prikazuje ogroženost občin v RS zaradi pojava posebno nevarnih bolezni pri živalih. Iz slike in tabele lahko povzamemo, da občina Gornja Radgona spada v **peti razred ogroženosti**.

Slika 2: Ogroženost občine Gornja Radgona zaradi pojava posebno nevarnih bolezni živali

1- zelo majhna, 2- majhna, 3- srednja, 4- velika, 5- zelo velika

Vir: Ocena ogroženosti Republike Slovenije zaradi pojava posebno nevarnih bolezni živali. 2025.

1.4 Možne posledice pojava posebno nevarnih bolezni živali

Obolenje večjega števila živali povzroči veliko škodo na različnih področjih. Na primer:

- v živinoreji in živilski industriji: neposredna škoda zaradi poginov, zakola ali usmrnitev živali zaradi ukrepov zatiranja ter izkoreninjanja bolezni in zmanjšanja proizvodnje živinorejskih ter živilskih obratov;
- v preskrbi z živali: prepoved prometa, trgovanja in izvoza živali ter živil;
- na področju zdravja ljudi: širjenje zoonoz pri ljudeh; nevarnost za zdravje ljudi v zvezi z onesnaževanjem okolja;
- na ekonomskem področju: povečani stroški za ugotavljanje, zatiranje in izkoreninjenje teh bolezni.

1.5 Verjetnost nastanka verižne nesreče

Ob izrednem odstranjevanju trupel živali (sežig, zakop) pri pojavu posebno nevarnih bolezni živali se morajo upoštevati določbe 19. člena Uredbe (ES) št. 1069/2009 o določitvi zdravstvenih pravil za živalske stranske proizvode in pridobljene proizvode, ki niso namenjeni prehrani ljudi, ter razveljavitev Uredbe (ES št. 1774/2001 v povezavi s 27. členom Zakona o veterinarskih merilih skladnosti), zato je verjetnost nastanka verižne nesreče zelo majhna (Ocena ogroženosti RS zaradi pojava posebno nevarnih bolezni živali, 2024).

1.6 Sklepne ugotovitve

Zdravstveno varstvo živali je skrb vseh državljanov Slovenije, ki ni povezana samo z javnim zdravjem in varnostjo živil, temveč tudi z ekonomskimi stroški, ki jih lahko povzročijo izbruhi bolezni živali.

Podatki o pojavih bolezni živali se mesečno zbirajo na UVHVVR, na podlagi katerih se pripravi mesečno poročilo, ki je dostopno na njeni spletni strani, podatki o pojavih bolezni se vnašajo tudi v informacijski sistem za spremljanje bolezni živali v svetu (WAHIS).

Glede na podatke iz tabele 2 lahko vidimo, da je **v občini Gornja Radgona največje število perutnine in sicer 11.245, nato sledijo prašiči (9.533), govedo (4.745) ter drobnica (143). Največ je gospodarstev, ki doma goji perutnino (173), sledijo gospodarstva s prašiči (129), govedo (126) ter nazadnje z drobnico (29).**

Tako da po teh podatkih lahko sklepamo, da je občina Gornja Radgona lahko ogrožena v primeru pojava nalezljivih bolezni pri živalih, vendar glede na dosedanje število posebno nevarnih bolezni živali v preteklosti lahko ocenjujemo, da je situacija ugodna. V občini Gornja Radgona so bile z ukrepi zdravstvenega varstva živali v preteklosti zatrite oziroma uspešno nadzorovane bolezni živali, ki bi lahko povzročile večjo gospodarsko škodo in bile nevarne tudi za zdravje ljudi, saj je bil izveden uspešen sistem nadzora ter izvajanja predpisanih ukrepov.

Velika gospodarska škoda, ki lahko nastane zaradi množičnega pojava bolezní živalíh, narekuje javni veterinarski službi, da vso svojo pozornost nameni preprečevanju bolezní, ki obsega spremljanje gibanja bolezní doma in v tujini ter preprečevanje vnosa oziroma širjenja teh bolezní.

Za učinkovito izvajanje navedenih nalog pa je treba v državi zagotoviti:

- dobro organizirano, usposobljeno in opremljeno veterinarsko službo;
- učinkovito sodelovanje veterinarske službe z drugimi organi in strokovnimi službami;
- učinkovito preventivo v veterinarstvu;
- usposabljanje imetnikov živalí.

Ob pojavu in širjenju posebno nevarnih bolezní živalí bo lahko UVHVVR za opravljanje določenih nalog poleg svojih služb potrebovala tudi pomoč sil in sredstev za ZRP ter drugih javnih služb v obliki človeških virov, opreme, mehanizacije, prostorov in komunikacij.

Občina Gornja Radgona spada v 5. razred ogroženosti zaradi pojava posebno nevarnih bolezní živalí, parcialno pa glede na število prašičev v 5. razred ogroženosti, glede na število goveda v 3. razred ogroženosti in glede na število drobnice in perutnine pa v 1. razred ogroženosti. Iz Ocene ogroženosti občine Gornja Radgona zaradi pojava posebno nevarnih bolezní živalí je razvidno, da bi pojav posebno nevarnih bolezní lahko predstavljal veliko stopnjo ogroženosti za zdravje živalí in ljudi.

Na nivoju občine Gornja Radgona se zato izdelata cel Načrt zaščite in reševanja ob pojavu posebno nevarnih bolezní živalí.

P-100	Evidenčni list o vzdrževanju načrta
P-200	Ocena ogroženosti občine Gornja Radgona zaradi pojava posebno nevarnih bolezní živalí

2 OBSEG NAČRTOVANJA

2.1 Temeljne ravni načrtovanja

Temeljni načrt zaščite in reševanja ob pojavu posebno nevarnih boleznih živali je državni Načrt zaščite in reševanja ob pojavu posebno nevarnih boleznih živali – verzija 2.2, št. 84300-2/2013/4 z dne, 24.01.2013 (ažurirano julij 2024).

V skladu z državnim in regijskim načrtom ZiR je občinski načrt zaščite in reševanja ob pojavu posebno nevarnih boleznih živali izdelan za območje občine Gornja Radgona. V občinskem načrtu so natančno razčlenjeni le tisti zaščitni ukrepi in aktivnosti za zaščito, reševanje in pomoč ob pojavu posebno nevarnih boleznih živali ter zagotavljanje osnovnih pogojev za življenje, ki so v pristojnosti Občine Gornja Radgona.

Nosilci načrtovanja oziroma Občina lahko obveznosti izdelave načrta oziroma dela načrta zaščite in reševanja spremeni, če se nosilec načrtovanja zaradi bistveno spremenjenih okoliščin (povečanje ali zmanjšanje števila živali, prekinitev delovanja idr.) uvrsti v kateri drugi razred ogroženosti. Podatke o tem, da je prišlo do bistveno spremenjenih okoliščin, zaradi katerih se spremenita razred in stopnja ogroženosti, mora nosilec načrtovanja posredovati nadrejenemu nosilcu načrtovanja (gospodarstvo obvesti Občino, občina Obvesti izpostavo URSZR in izpostava URSZR obvesti URSZR).

Očina Gornja Radgona spada v **5. razred ogroženosti**, kjer je stopnja ogroženosti nosilca načrtovanja, torej občine zelo velika. V skladu s tem razredom ogroženosti mora občina Gornja Radgona izdelati načrt zaščite in reševanja v celoti.

Organizacije, ki opravljajo vzgojno izobraževalno, socialno, zdravstveno ali drugo dejavnost, ki obsega tudi oskrbo ali varovanje 30 ali več oseb, načrtujejo v skladu z občinskimi načrti zaščite, reševanja in pomoči ter načrti dejavnosti.

Načrte dejavnosti izdelajo občinska uprava in javne službe v občini Gornja Radgona.

Z načrtom dejavnosti se zagotavlja izvajanje dejavnosti ministrstev, vladnih služb, organov občinske uprave med oziroma po dogodku. Pristojni organi in občinska uprava izdelajo načrte dejavnosti kot dodatek k občinskim načrtom zaščite in reševanja.

Nosilci načrtovanja v načrtu dejavnosti določijo:

- ukrepe in naloge,
- nosilce za izvajanje ukrepov in nalog,
- način izvajanja ukrepov in nalog,
- organizacijo delovanja,

- materialna, finančna in druga sredstva za izvajanje nalog, z namenom, da se zmanjšajo posledice nesreče na izvajanje dejavnosti oziroma zagotovi izvajanje dejavnosti čim manj moteno ali omejeno.

Nosilci načrtovanja morajo načrte dejavnosti pripraviti v skladu z usmeritvami pristojnih ministrstev (za izvajanja ukrepov in nalog ZRP v zavodih in organizacijah).

2.2 Temeljna načela zaščite, reševanja in pomoči

Zaščita, reševanje in pomoč se ob pojavu posebno nevarnih bolezní živalí organizirajo skladno z načeli, ki jih določa Zakon o varstvu pred naravnimi in drugimi nesrečami.

Ob pojavu posebno nevarnih bolezní živalí se upoštevajo predvsem načelo pravice do varstva in pomoči, načelo javnosti, načelo preventive, načelo odgovornosti ter načelo postopnosti pri uporabi sil in sredstev za ZRP.

3 ZAMISEL IZVAJANJA ZAŠČITE, REŠEVANJA IN POMOČI

3.1 Temeljne podmene načrta

Temeljne podmene načrta zaščite in reševanja ob pojavu posebno nevarnih boleznih živali so:

1. Varstvo pred posledicami pojava posebno nevarnih boleznih živali omogoča v okviru svojih pristojnosti UVHVVR, veterinarske organizacije s koncesijo, ob pojavu zoonoz Inštitut RS za varovanje zdravja, prebivalci kot posamezniki, prebivalci organizirani v prostovoljne reševalne sestave ter druge nevladne organizacije, ki se ukvarjajo z ZRP, javne reševalne službe, podjetja, zavodi in druge organizacije, katerih dejavnost je pomembna za ZRP ter Občine, regijski in državni organi skladno s svojimi pristojnostmi.
2. Občinski načrt zaščite in reševanja ob pojavu posebno nevarnih boleznih živali izdela Občina Gornja Radgona na osnovi temeljnega načrta, ki je državni načrt in regijskega načrta ter v sodelovanju z organizacijami (gospodarstvi v občini), s sosednjimi občinami ter izvajalci načrta zaščite in reševanja.
3. Občinski načrt zaščite in reševanja ob pojavu posebno nevarnih boleznih živali je izdelan za pojav posebno nevarnih boleznih živali, ko je treba poleg javnih ter drugih služb, uporabiti tudi občinske sile in sredstva za ZRP.
4. Prebivalci na okuženem in ogroženem območju morajo biti pravočasno ter objektivno obveščeni o razsežnosti pojava posebno nevarne bolezni živali, o njihovih posledicah, ukrepih in nalogah za zmanjševanje ter njihovo odpravo. Informacije o tem je treba sproti dopolnjevati in objavljati. Za obveščanje prebivalstva je zadolžena lokalna skupnost oziroma Občina Gornja Radgona.

3.2 Zamisel izvedbe zaščite, reševanja in pomoči

3.2.1 Koncept odziva ob pojavu posebno nevarnih boleznih živali

Zamisel odziva ob pojavu posebno nevarnih boleznih živali temelji na klasifikaciji dogodka, ki je v pristojnosti Državnega središča za nadzor boleznih (DSNB), in sicer:

- **OBVLADLJIVI DOGODKI:**

a) Izbruh bolezni na območju POMURSKE REGIJE ali po EN IZBRUH na območju VEČ REGIJ

Izbruh obvladujejo veterinarske službe. Pri izvajanju ukrepov na okuženem (vsaj 3 km velik polmer) in ogroženem območju (vsaj 10 km velik polmer) pomagajo javne službe občine pod nadzorom veterinarskih služb. Občinske sile in sredstva ZRP so v stanju pripravljenosti za ukrepanje. Ob aktiviranju občinskega načrta se občinske sile in sredstva ZRP uporabijo za nadzor in obvladovanje izbruha bolezni v sodelovanju z OU UVHVVR (LSNB).

Delo in vodenje nalog ZRP vodi ter usklajuje poveljnik CZ občine Gornja Radgona v sodelovanju z OU UVHVVR (LSNB).

b) Več izbruhov boleznih v več občinah na območju POMURSKE REGIJE:

Izbruh obvladujejo veterinarske službe ob pomoči strokovnih služb in javnih služb občine. Regijske sile in sredstva ZRP so v stanju pripravljenosti za ukrepanje. Ob aktiviranju občinskega načrta se poleg občinskih sil in sredstev ZRP uporabijo tudi regijske sile ter sredstva ZRP za nadzor ter obvladovanje izbruha boleznih v sodelovanju z OU UVHVVR (LSNB).

Delo in vodenje nalog ZRP vodi ter usklajuje poveljnik CZ za Pomurje v sodelovanju z UVHVVR (LSNB).

- **TEŽKO OBVLADLJIVI DOGODKI:**

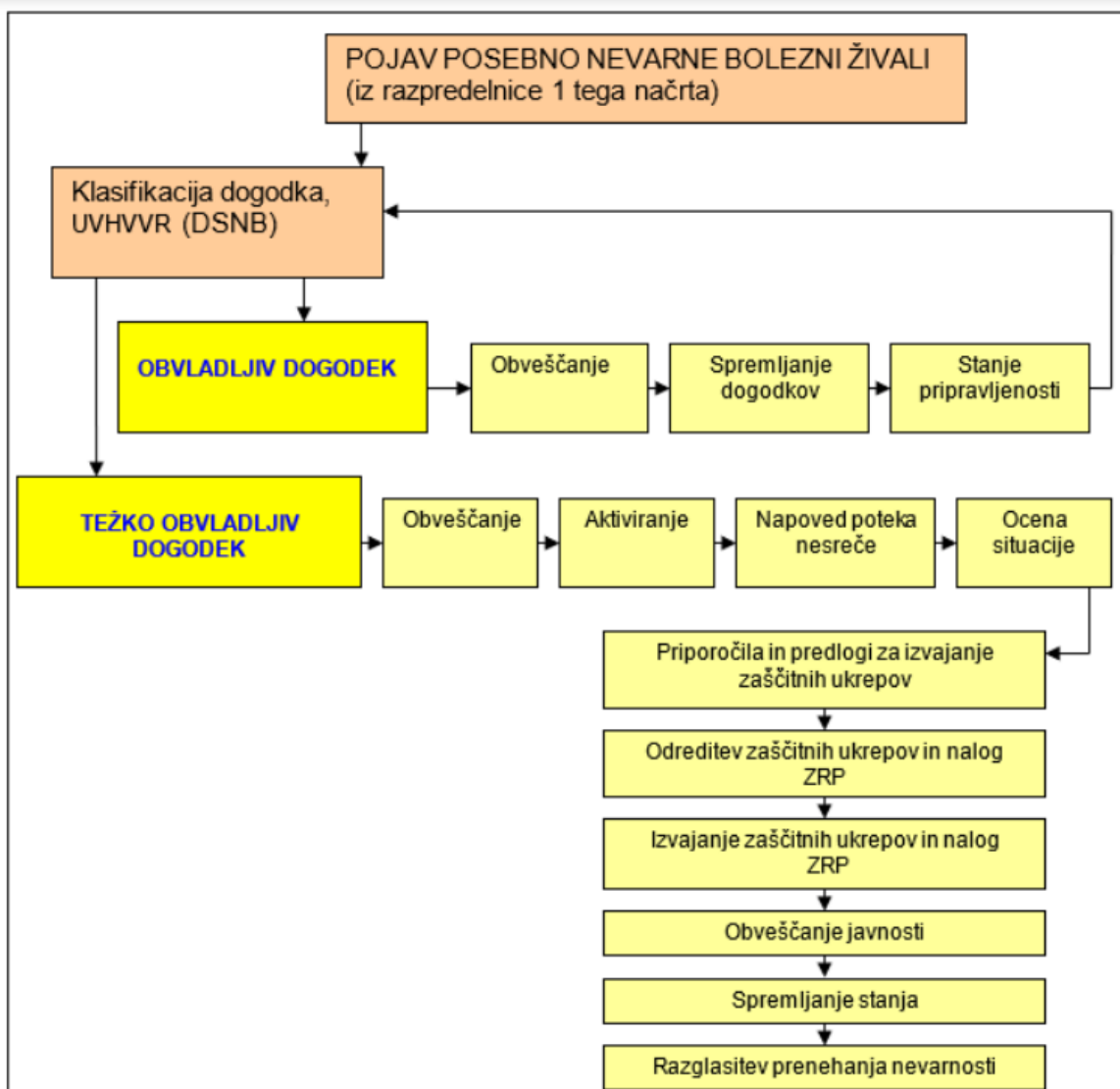
a) Več izbruhov boleznih na območju dveh ali več regij:

Za obvladovanje izbruhov je poleg veterinarskih, strokovnih in javnih služb potrebno uporabiti tudi občinske, regijske in državne sile ter sredstva za ZRP v sodelovanju z UVHVVR (DSNB).

Delo in vodenje nalog ZRP vodi ter usklajuje poveljnik CZ RS v sodelovanju z UVHVVR (DSNB).

Poveljnik CZ RS lahko na pobudo UVHVVR (DSNB) ali na podlagi lastne odločitve predlaga vključitev in uporabo enot in služb SV. O predlogu odloča Vlada RS oziroma minister za obrambo.

Shema 1: Zamisel odziva ob pojavu posebno nevarnih bolezni živali

3.3 Uporaba načrta

Občinski načrt zaščite in reševanja ob pojavu posebno nevarnih bolezni živali v občini Gornja Radgona se aktivira v primeru pojava posebno nevarnih bolezni živali na območju občine Gornja Radgona in se za omilitev ali odpravo posledic nesreče poleg javnih in drugih služb, aktivirajo tudi sile ZRP v omejenem obsegu.

Odločitev o aktiviranju Občinskega načrta zaščite in reševanja ob pojavu posebno nevarnih bolezni živali sprejme poveljnik občine Gornja Radgona ali njegov namestnik.

D – 19	Vzorec sklepa o aktiviranju načrta ZiR ob nesreči
D - 20	Vzorec sklepa o izvajanju zaščitnih ukrepov in nalog ZRP
D - 14	Vzorec odredbe o aktiviranju sil in sredstev za ZRP

4 SILE IN SREDSTVA ZA ZAŠČITO, REŠEVANJE IN POMOČ TER VIRI ZA IZVAJANJE NAČRTA

Redne službe, ki izvajajo naloge zaščite, reševanja in pomoči ob pojavu posebno nevarnih boleznih živali so predvsem:

4.1 Sile za zaščito, reševanje in pomoč

ORGANI NA NIVOJU OBČINE:

- Občinska uprava Občine Gornja Radgona
- UVHVVR-Območni urad Murska Sobota,
- inšpekcijske službe.

ORGANI CIVILNE ZAŠČITE

Organi CZ:

- Poveljnik CZ občine Gornja Radgona,
- Namestnik poveljnika CZ občine,
- Štab CZ občine Gornja Radgona.

P – 1	Podatki o poveljniku, namestniku poveljnika in članih štaba CZ občine
-------	---

➤ ENOTE IN SLUŽBE CIVILNE ZAŠČITE

- Enote (ekipe) prve pomoči CZ občine Gornja Radgona,
- Tehnično reševalne enote CZ občine Gornja Radgona,
- Služba za podporo CZ občine Gornja Radgona,
- Enota potapljačev PGD Gornja Radgona.

P – 24	Pregled enot, služb in drugih operativnih sestavov društev in drugih nevladnih organizacij, ki sodelujejo pri reševanju
--------	---

JAVNE SLUŽBE ZA ZAŠČITO, REŠEVANJE IN POMOČ

- JGS³ (PGD Gornja Radgona, PGD Orehovci, PGD Mele, PGD Stavešinci, PGD Spodnji Ivanjci, PGD Spodnja Ščavnica, PGD Ivanjševci ob Ščavnici, PGD Negova, PGD Črešnjevci, PGD Zbigovci),

³ Izvajajo naloge gašenja in reševanja ob požarih ter druge naloge zaščite, reševanja in pomoči za katere so opremljeni in usposobljeni. V primeru pojava posebno nevarnih boleznih živali bi izvajali tudi dekontaminacijo sredstev in vozil.

- Zdravstveni dom Gornja Radgona,
- Elektro Maribor; nadzorništvo Gornja Radgona,
- Policijska postaja Gornja Radgona,
- Veterinarska postaja Gornja Radgona d.o.o.
- Center za socialno delo Pomurje, enota Gornja Radgona,
- Veterinarske organizacije,
- Nacionalni veterinarski inštitut (NVI) – območna enota (OE) Murska Sobota,
- Nacionalni laboratorij za zdravje, okolje in hrano (NLZOH) Maribor,
- Nacionalni inštitut za javno zdravje (NIJZ) – območna enota Murska Sobota.

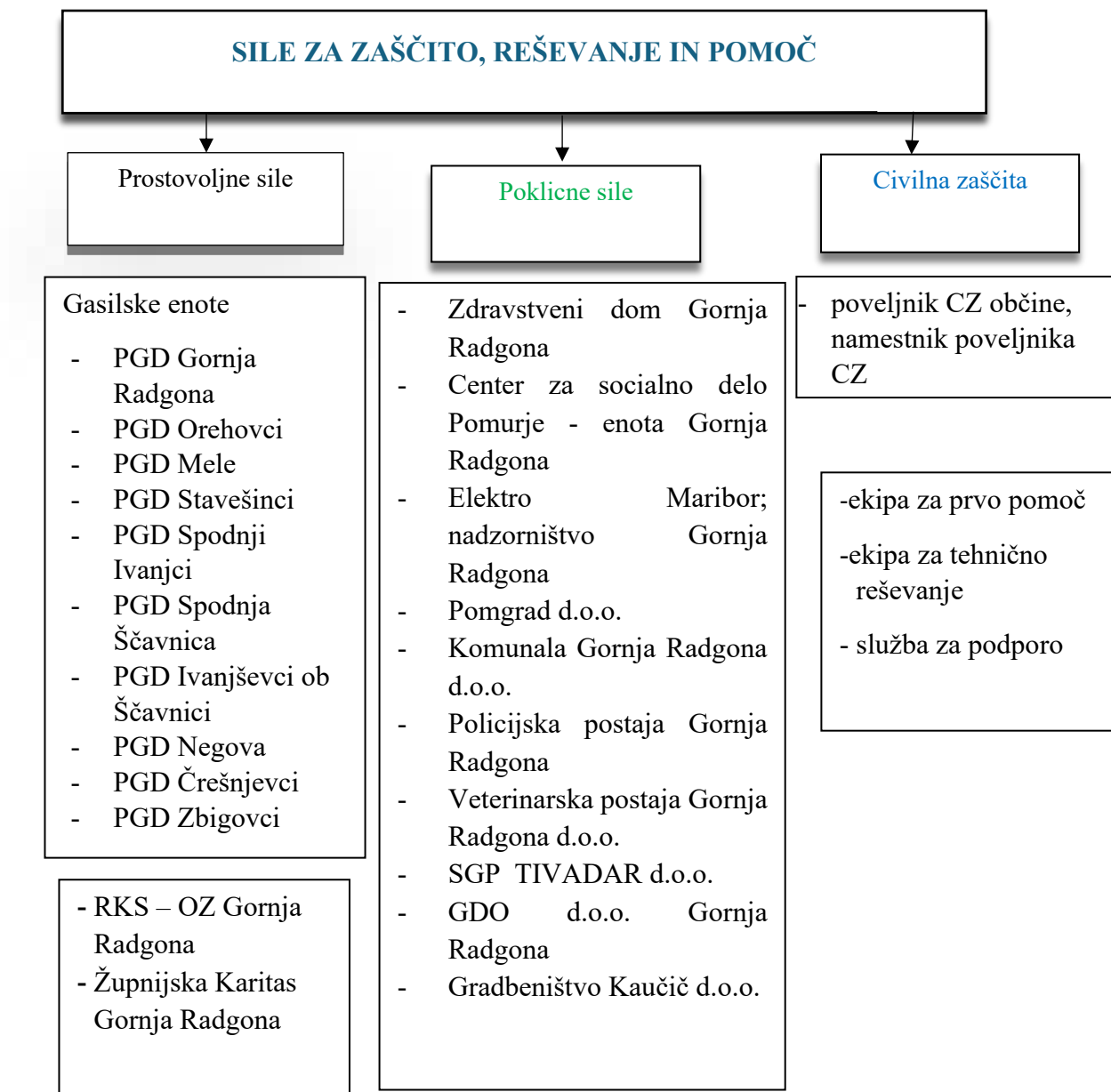
➤ **ENOTE TER SLUŽBE DRUŠTEV IN DRUGIH NEVLADNIH ORGANIZACIJ**

- RKS – OZ Gornja Radgona,
- Župnijska Karitas Gornja Radgona.

➤ **OBČINSKI POGODBENI IZVAJALCI**

- Pomgrad d.o.o.,
- Komunala Gornja Radgona d.o.o.,
- SGP TIVADAR d.o.o.,
- GDO d.o.o. Gornja Radgona,
- Gradbeništvo Kaučič d.o.o.,
- Pogodbeni izvajalci za prehrano, nastanitev (P21, P22)

Shema 2: Pregled sil ZRP za izvajanje ukrepov in nalog v občini Gornja Radgona

P – 24	Pregled enot, služb in drugih oper. sestavov, društev in drugih nevladnih organizacij, ki sodelujejo pri reševanju
P – 25	Pregled človekoljubnih organizacij
P – 26	Pregled centrov za socialno delo
P – 27	Pregled zdravstvenih domov, zdravstvenih postaj in reševalnih postaj
P – 29	Pregled veterinarskih organizacij
P - 28	Pregled splošnih in specialističnih bolnišnic
P - 11	Pregled gasilskih enot s poveljniki in namestniki poveljnikov

4.2. Materialno – tehnična sredstva za izvajanje načrta

Za izvajanje zaščite, reševanja in pomoči v primeru pojava posebno nevarnih bolezní živalí se uporabijo obstoječa sredstva, ki jih Občina Gornja Radgona zagotavlja na podlagi predpisanih meril za organiziranje, opremljanje in usposabljanje sil za zaščito, reševanje in pomoč. O pripravljenosti in aktiviranju opreme in sredstev CZ odloča poveljnik CZ občine Gornja Radgona, opreme in sredstev JGS pa poveljniki PGD.

Materialno - tehnična sredstva se načrtujejo za:

- zaščitno in reševalno opremo ter orodje (sredstva za osebno in skupinsko zaščito, oprema, vozila ter tehnična in druga sredstva, ki jih potrebujejo strokovnjaki, reševalne enote, službe in reševalci),
- materialna sredstva za ZRP iz državnih rezerv (dezinfekcijska sredstva in dr.).

Sredstva pomoči (živila, pitna voda, zdravila,...), ki so namenjena brezplačni razdelitvi, se zagotovi na podlagi pogodb z gospodarskimi družbami, javnimi zavodi, zasebniki in drugimi imetniki ustrezne opreme.

P-6	Pregled osebne in skupne opreme ter sredstev pripadnikov enot za zaščito, reševanje in pomoč
P-14	Pregled avtomobilskih cistern za prevoz pitne vode

4.3 Predvidena finančna sredstva za izvajanje načrta

Stroške v zvezi z delovanjem občinskih enot CZ in občinskega štaba CZ krije Občina Gornja Radgona. Finančna sredstva se načrtujejo še za:

- stroške operativnega delovanja (povračila stroškov za aktivirane pripadnike CZ in druge sile za ZRP),
- stroški usposabljanja enot in služb,
- materialne stroške (prevozne stroške, storitve, mehanizacija, priprava...),
- dodatna sredstva za financiranje izdatkov za odpravo posledic nesreč, do zagotovitve osnovnih pogojev za življenje, se v skladu s predpisanim postopkom zagotovi iz sredstev proračunske rezerve;
- stroške za izvajanje dejavnosti organov državne uprave in dejavnosti javnih služb krijejo organizacije same iz sredstev za izvajanje omenjenih dejavnosti;
- v primeru aktiviranja Občinskega načrta ZiR ob pojavu posebno nevarnih bolezní živalí se finančna sredstva za delovanje občinskih enot za ZRP zagotavljajo na osnovi tega načrta.

D-1	Načrtovana finančna sredstva za izvajanje načrta ZiR
-----	--

5 ORGANIZACIJA IN IZVEDBA OPAZOVANJA, OBVEŠČANJA IN ALARMIRANJA

5.1 Opazovanje in spremljanje posebno nevarnih bolezní živalí

Za zgodnje odkrivanje in preprečevanje širjenja bolezní živalí UVHVVR pripravi letni program sistematičnega spremljanja stanja bolezní in cepljenj živalí, ki ga predpiše minister, pristojen za veterinarstvo. Predpisane ukrepe izvajajo veterinarske organizacije s koncesijo in o izvedenih preventivnih cepljenjih oziroma diagnostičnih preiskavah obveščajo UVHVVR, ki nadzira izvajanje. Podatki o rezultatih preiskav se zbirajo mesečno oziroma dnevno, odvisno od vrste bolezní. O rezultatih navedenih preiskav in opravljenih cepljenjih poročajo veterinarske organizacije s koncesijo in Nacionalni veterinarski inštitut, odvisno od vrste bolezní in skladno s pravilnikom, ki ureja bolezní živalí.

Zdravstveno varstvo živalí na območju občine Gornja Radgona izvaja OU UVHVVR Murska Sobota, ki poleg splošnih ukrepov za preprečevanje širjenja bolezní živalí, ki jih predvideva Zakon o veterinarskih merilih skladnosti izvaja tudi ukrepe, ki jih določajo predpisi za ugotavljanje, preprečevanje in zatiranje posameznih bolezní.

Odrejene ukrepe izvajajo uradni veterinarji UVHVVR OU Murska Sobota, veterinarske organizacije v občini Gornja Radgona (Veterinarska postaja Gornja Radgona d.o.o.) in Nacionalni veterinarski inštitut (NVI), enota Murska Sobota.

Veterinar mora takoj ob sumu na posebno nevarno bolezen živalí to sporočiti na glavni urad UVHVVR in s pisnim navodilom imetniku živalí določiti ukrepe za preprečevanje oziroma zmanjšanje možnosti širjenja bolezní.

5.2 Obveščanje pristojnih organov

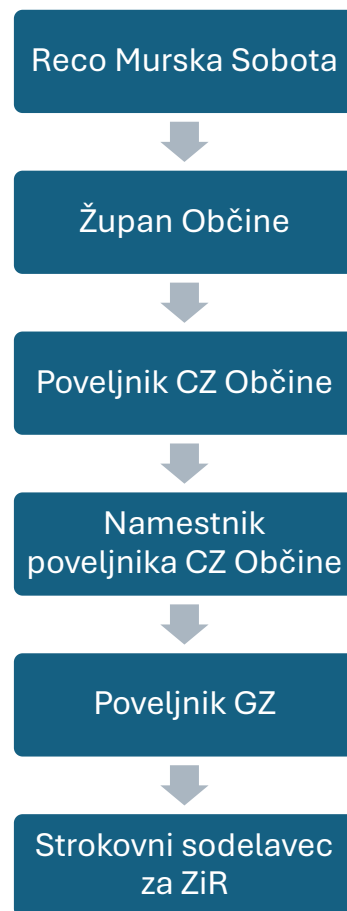
ReCO Murska Sobota na podlagi prejetega obvestila o pojavu posebno nevarnih bolezní živalí na območju občine Gornja Radgona obvešča prvo dosegljivo osebo po naslednjem vrstnem redu:

- župana občine Gornja Radgona,
- poveljnika CZ občine Gornja Radgona,
- namestnika poveljnika CZ občine Gornja Radgona,
- poveljnika GZ,
- strokovnega sodelavca za ZiR.

Ta, prvo dosegljiva odgovorna oseba pa potem obvešča ostale po seznamu odgovornih oseb.

Prvo obvestilo je obvestilo o nesreči oziroma dogodku.

Shema 3: Shema obveščanja v občini Gornja Radgona

Obvestilo se posreduje po razpoložljivih sredstvih zvez (GSM, radijska zveza, telefon).

Odgovorna oseba občine Gornja Radgona, ki je ReCO Murska Sobota prvo dosegljiva (župan občine Gornja Radgona, poveljnik CZ občine Gornja Radgona, namestnik poveljnika CZ občine Gornja Radgona, poveljnik GZ Gornja Radgona, strokovni sodelavec za ZiR) po prejemu obvestila o pojavu posebno nevarnih boleznih živali, izvede medsebojno obveščanje vseh odgovornih oseb v občini Gornja Radgona. Obvestilo se posreduje po razpoložljivih sredstvih zvez (mobitel, telefon, pozivniki, radijske zveze, kurirji...).

Poveljnik CZ občine Gornja Radgona oziroma občinski štab CZ zbira podatke o izvajanju ukrepov, razmerah in posledicah v občini tudi preko gasilcev, Policijske postaje Gornja Radgona in drugih virov ter jih posreduje ReCO Murska Sobota.

Za komuniciranje z ReCO Murska Sobota in Izpostavo URSZR Murska Sobota je odgovoren, po odločitvi župana, poveljnik CZ občine Gornja Radgona.

P-3	Pregled sil za zaščito, reševanje in pomoč
-----	--

P-4	Podatki o organih, službah in enotah CZ
-----	---

5.3 Obveščanje prebivalcev na zaščitnem in ogroženem območju

Obveščanje prebivalcev na zaščitnem in ogroženem območju mora biti usklajeno z obveščanjem splošne javnosti.

Za obveščanje prebivalcev o stanju na območju, na katerem se pojavi posebno nevarna bolezen živalí, je pristojna Občina Gornja Radgona. Ta preko lokalnih medijev v sodelovanju z OU UVHVVR prebivalce obvešča o razmerah na prizadetem območju in o izvajanju nalog ZRP.

Za dodatne informacije prebivalcem, lahko Občina Gornja Radgona objavi posebno telefonsko številko informacijske pisarne (051 315 516 ali 02 564 38 00), ki bo v objavljeni na spletni strani Občine Gornja Radgona. Občani se lahko obrnejo tudi na Veterinarsko postajo Gornja Radgona d.o.o.

O uvedenih ukrepih na zaščitnem in ogroženem območju ter o situaciji glede bolezní pa obvešča prizadete prebivalce OU UVHVVR (LSNB) oziroma uradni veterinar na krajevno običajen način (odločbe z uradnim naznanilom) in tudi preko lokalnih sredstev javnega obveščanja. Zato se ob odprtju OU UVHVVR (LSNB) objavi tudi telefonska številka za informacije.

Navodila ogroženim prebivalcem glede zaščitnih ukrepov so odvisna od vrste nevarnosti.

5.4 Obveščanje splošne javnosti

Javnost mora biti o pojavu nevarnih bolezní živalí obveščena pravočasno in objektivno.

Občina Gornja Radgona, v primeru aktiviranja pa štab CZ občine Gornja Radgona spremljata obvestila za javnost, z namenom seznanjenosti in pripravljenosti na ustrezno delovanje iz področja zaščite, reševanja in pomoči ter z namenom ustreznega odzivanja v javnosti.

Župan občine Gornja Radgona oziroma po njegovem nalogu sodelavec za stike z mediji in protokol obvešča javnost o dogajanju, o izvajanju ukrepov za varstvo, zaščito in pomoč ter daje druga usklajena obvestila z Izpostavo URSZR Murska Sobota o nevarnosti, ko ni potrebno aktiviranje načrta zaščite in reševanja oziroma občinskih sil zaščite, reševanja in pomoči.

Župan občine Gornja Radgona oziroma po njegovem nalogu poveljnik CZ občine Gornja Radgona, namestnik poveljnika CZ občine Gornja Radgona ali oseba za stike z javnostjo in pripravo obvestil iz Službe za podporo pri CZ občine Gornja Radgona, obvešča javnost o dogajanju, o izvajanju ukrepov za varstvo, zaščito in pomoč ter daje druga usklajena obvestila s štabom CZ, če je ta aktiviran, o pojavu nevarnih bolezní živalí, ko je potrebno aktiviranje načrta zaščite in reševanja oziroma občinskih sil zaščite, reševanja in pomoči.

Obveščanje javnosti ob nesrečah poteka v medijih, ki so po Zakonu o medijih (Uradni list RS, št. 110/06 – uradno prečiščeno besedilo, 36/08 – ZPOmK-1, 77/10 – ZSFCJA, 90/10 – odl. US, 87/11 – ZAvMS, 47/12, 47/15 – ZZSDT, 22/16, 39/16, 45/19 – odl. US, 67/19 – odl. US, 82/21 in 69/25 – ZMed-1) dolžni na zahtevo državnih organov, javnih podjetij in zavodov brez odlašanja brezplačno objaviti nujno sporočilo v zvezi z resno ogroženostjo življenja, zdravja ali premoženja ljudi, kulturne in naravne dediščine ter varnosti države:

- Radio Murski val,
- Radio Slovenske gorice
- Toti radio,
- TV AS Murska Sobota,
- AGENCIJA IDEJA d.o.o.
- Pomurec.com,
- Sobotainfo.com,
- Spletna stran Občine Gornja Radgona,
- FB stran Občine Gornja Radgona,
- ostali mediji.

P – 18	Seznam medijev, ki bodo posredovali obvestilo o izvedenem alarmiranju in napotke za izvajanje zaščitnih ukrepov
--------	---

6 AKTIVIRANJE SIL IN SREDSTEV ZA ZAŠČITO, REŠEVANJE IN POMOČ

6.1 Aktiviranje organov in njihovih strokovnih služb

Na podlagi prejetih obvestil o pojavu posebno nevarne bolezni živali Izpostava URSZR Murska Sobota preko ReCO Murska Sobota aktivira poveljnika CZ občine Gornja Radgona v skladu z dokumenti o aktiviranju sil in sredstev ZRP.

Skladno s sklepi OU UVHVVR (DSNB oz. LSNB) in glede na zahteve občine poveljnik CZ občine oziroma njegov namestnik sprejme odločitev o aktiviranju občinskega načrta zaščite in reševanja ob pojavu posebno nevarnih boleznih živali ter aktiviranje občinskih organov pristojnih za operativno in strokovno vodenje ZRP ter uporabo občinskih sil in sredstev za ZRP.

6.2 Aktiviranje občinskih sil za zaščito, reševanje in pomoč

O pripravljenosti in aktiviranju občinskih sil za zaščito, reševanje in pomoč v občini Gornja Radgona odloča v skladu z nastalo situacijo **poveljnik CZ občine Gornja Radgona** ali njegov namestnik.

Poveljnik CZ občine Gornja Radgona ali njegov namestnik sprejme sklep o aktiviranju štaba CZ občine Gornja Radgona.

Aktiviranje občinskih sil za zaščito, reševanje in pomoč se izvaja v skladu z dokumenti o mobilizaciji ali aktiviranju pripadnikov, enot in služb CZ občine Gornja Radgona.

P – 11	Pregled gasilskih enot s podatki o poveljnikih in namestnikih poveljnikov
P – 4	Podatki o organih, službah in enotah CZ
D – 14	Vzorec odredbe o aktiviranju sil in sredstev za ZRP
P – 5	Seznam zbirališč sil za zaščito, reševanje in pomoč

6.3 Zagotavljanje pomoči v materialnih in finančnih sredstvih

Pri zagotavljanju pomoči prizadetim prebivalcem oziroma Občini Gornja Radgona velja načelo postopnosti. Občina mora najprej porabiti lastna materialna in finančna sredstva, ki so na razpolago, nato pa za pomoč prosi pomursko regijo oziroma državo. Zahtevek za materialna oziroma finančna sredstva župan ali poveljnik CZ občine Gornja Radgona pošlje poveljniku CZ za Pomurje, le ta pa ga posreduje poveljniku CZ RS. Po odobritvi materialne in finančne pomoči pa regijske sile in Izpostava URSZR Murska Sobota načeloma sodelujejo pri pripravi, prevozu in razdeljevanju sredstev na prizadetem območju.

Materialna pomoč države ob pojavu posebno nevarnih boleznih živali obsega:

- pomoč pri zagotavljanju posebne opreme, ki je na prizadetem območju ni mogoče dobiti ali je primanjkuje (gradbena mehanizacija, električni agregati, idr);
- pomoč v zaščitni in reševalni opremi;
- pomoč pri zagotavljanju sredstev za razkuževanje;
- pomoč v finančnih sredstvih.

O uporabi materialnih sredstev, ki so last Zavoda RS za blagovne rezerve (v nadaljevanju državne blagovne rezerve), za pomoč prizadetim ob pojavu posebno nevarnih bolezni živali odloča Vlada RS, in sicer na predlog ministra, pristojnega za gospodarstvo. Pobudo za uporabo in nadomestitev blagovnih rezerv lahko ministrstvu, pristojnemu za gospodarstvo podajo naslednji organi iz razlogov, ki izhajajo z njihovega področja dela:

- ministrstvo, pristojno za obrambo ter varstvo pred naravnimi in drugimi nesrečami;
- ministrstvo, pristojno za notranje zadeve;
- ministrstvo, pristojno za zunanje zadeve;
- ministrstvo, pristojno za kmetijstvo in prehrano;
- ministrstvo, pristojno za energetiko;
- ministrstvo, pristojno za zdravje;
- ministrstvo, pristojno za promet;
- ministrstvo, pristojno za infrastrukturo.

V okoliščinah, ko so ogrožena življenja ali premoženje ali kadar iz okoliščin izhaja, da bi lahko nastala večja premoženjska, okoljska ali gospodarska škoda, o uporabi in nadomestitvi blagovnih rezerv brez pooblastila Vlade s sklepom določi minister, pristojen za gospodarstvo.

O uporabi sredstev iz rezerv URSZR za primer naravnih in drugih nesreč pa odloča poveljnik CZ RS ali njegov namestnik.

P – 6	Pregled osebne in skupne opreme ter sredstev pripadnikov enot za zaščito, reševanje in pomoč
-------	--

7 UPRAVLJANJE IN VODENJE

7.1 Organi in njihove naloge

Vodenje sil za zaščito, reševanje in pomoč je urejeno z Zakonom o varstvu pred naravnimi in drugimi nesrečami. Po tem zakonu se varstvo pred naravnimi in drugimi nesrečami organizira in izvaja kot enoten sistem na lokalni, regionalni in državni ravni.

7.1.1 Občinski organi

Župan

- upravlja in vodi zaščito, reševanje in pomoč ter odpravljanje posledic,
- odloča o uporabi sredstev občinskega proračuna za pokrivanje stroškov zaščitnih in reševalnih akcij občinskih sil,
- s pomočjo občinske uprave oziroma pooblašcene osebe vodi in organizira obveščanje javnosti ter skrbi za delovanje informacijskega centra,
- opravlja druge naloge s svoje pristojnosti.

Občinska uprava

- zagotavlja administrativno in drugo podporo delu župana in štaba CZ občine,
- zbira in obdeluje podatke o posledicah nesreče,
- pod vodstvom župana organizira ter izvaja naloge obveščanja javnosti in skrbi za delovanje informacijskega centra,
- opravlja druge naloge iz svoje pristojnosti.

7.1.2 Organi vodenja

Poveljnik CZ občine Gornja Radgona

- aktivira načrt zaščite in reševanja ob pojavu posebno nevarnih boleznih živali v občini Gornja Radgona,
- operativno – strokovno vodi dejavnost štaba CZ, enot in služb CZ ter drugih sil za ZRP na območju občine Gornja Radgona,
- skrbi za izvedbo odrejenih zaščitnih ukrepov in nalog ZRP na območju občine Gornja Radgona,
- ureja sprejem in razporeditev materialne in druge pomoči v skladu s prioritetaami glede na stanje ogroženosti,
- poroča nadrejenim (županu občine Gornja Radgona in poveljniku CZ za Pomurje) o stanju na ogroženem območju ter daje predloge in zahteve v zvezi z izvajanjem zaščitnih ukrepov in nalog ZRP,
- potrjuje končno poročilo o intervencijah na območju občine Gornja Radgona in dostavlja podatke komisiji za oceno škode nastale ob nesreči,
- vse svoje odločitve usklajuje s poveljnikom CZ za Pomurje,

- vsa obvestila za ogrožene prebivalce usklajuje s članom štaba CZ za Pomurje, ki je zadolžen za področje stikov z javnostjo oziroma v nujnih primerih neposredno s poveljnikom CZ za Pomurje.
- opravlja druge naloge iz svoje pristojnosti.

Štab CZ občine Gornja Radgona:

- nudi poveljniku CZ občine strokovno pomoč pri vodenju nalog ZRiP;
- organizira in izvaja reševalne intervencije iz občinske pristojnosti;
- zagotavlja informacijsko podporo;
- zagotavlja logistično podporo občinskim silam ZiR;
- opravlja administrativne in finančne zadeve.

Poveljnik GZ občine Gornja Radgona:

- določa gasilske ekipe za sodelovanje in pomoč pri izvedbi ZRP ukrepov,
- koordinira aktivnosti s poveljnikom CZ oz. štabom CZ občine Gornja Radgona,
- poroča poveljniku CZ občine o situaciji in izvajanju ukrepov ZRP.

7.1.3 Občinske sile

Enote in službe CZ:

- Opravljajo tiste naloge ZRP zaradi katerih so ustanovljene in sicer takrat, kadar jih ni mogoče zagotoviti s prostovoljnimi in poklicnimi izvajalci, javnimi službami, pogodbenimi izvajalci in drugimi.

7.1.4 Občinski pogodbeni izvajalci

Pogodbeni izvajalci gradbene stroke:

- tehnični posegi v prostoru po navodilih poveljnika CZ občine.

Pogodbeni izvajalci za zagotovitev prehrane:

- priprava prehrane za potrebe sistema zaščite in reševanja.

Pogodbeni izvajalci za začasno nastanitev:

- začasna nastanitev in osnovna oskrba ogroženih in prizadetih občanov.

P – 24	Pregled enot, služb in drugih operativnih sestavov, društev in drugih nevladnih organizacij, ki sodelujejo pri reševanju
--------	--

7.1.5 Druga podjetja, zavodi, organizacije javnega značaja

GEŠP in PGD:

- izvaja vse naloge ZRP v skladu s pravili stroke,
- sodeluje in pomaga pri oskrbi s pitno vodo,
- sodeluje in pomaga pri izvedbi ukrepov ZRP v primeru posebno nalezljivih bolezní pri živalih,
- organizira ali sodeluje pri izvedbi takojšnjega začasnega umika prizadetih in ogroženih ljudi, živalí in premoženja,
- izvaja določene naloge tehničnega reševanja v primeru posebno nalezljivih bolezní pri živalih,
- izvaja splošno reševalne naloge v primeru posebno nalezljivih bolezní pri živalih,
- sodeluje in pomaga pri izvajanju intervencijske sanacije in pri odpravi drugih posledic v primeru posebno nalezljivih bolezní pri živalih.

Policija (Policijska postaja Gornja Radgona):

- varuje življenje, osebno varnost in premoženje ljudi na prizadetem območju;
- nudi pomoč veterinariskim inšpektorjem in drugim pooblaščenim delavcem z zagotavljanjem reda in varnosti, zavarovanjem območja, spremljanjem pooblaščenih oseb, preprečevanjem oviranja uradnih dejanj ter identifikacijo oseb, kadar je to potrebno za izvedbo ukrepov;
- ureja promet v skladu z določenim prometnim režimom;
- vzdržuje javni red na prizadetem območju;
- zavaruje območje pojava posebno nevarnih bolezní živalí ter sodeluje z uradnim veterinarjem pri omejitvi prometa z živalmi, prepovedi gibanja živalí in oseb na okuženem območju ter pri izvajanju ukrepov po Zakonu o veterinarskih merilih skladnosti;
- sodeluje pri humanitarnih, oskrbovalnih, izvidovalnih in drugih nalogah z zagotavljanjem varnosti in reda, usmerjanjem prometa, podporo pri evakuaciji, zavarovanjem oskrbovalnih poti, zbiranjem informacij s terena ter omogočanjem varnega delovanja humanitarnih in drugih služb;
- opravlja druge naloge iz svoje pristojnosti v skladu z Zakonom o organizaciji in delovnem področju ministrstev.

Veterinarske organizacije (Veterinarska postaja Gornja Radgona d.o.o.):

- dajanje prve veterinarske pomoči poškodovanim živalim,
- zasilni zakol poškodovanih živalí,
- odstranjevanje živalskih trupel ter
- izvajanje drugih higienskih in proti epidemijskih ukrepov za zaščito živalí.

Javne zdravstvene službe (Zdravstveni dom Gornja Radgona):

- v sodelovanju z Ministrstvom za zdravje določa obvezne posebne preventivne ukrepe ob zoonozah,
- zagotavlja ustrezno organizacijo in pogoje za neprekinjeno ter učinkovito delo ekip službe nujne medicinske pomoči in bolnišnično oskrbo okuženih,
- opravlja druge naloge iz svoje pristojnosti.

Uprava RS za varno hrano, veterinarstvo in varstvo rastlin (UVHVVR) oziroma pristojni Območni urad UVHVVR Murska Sobota

- izdaja obvezna navodila svojim delavcem in lokalnim veterinarskim organizacijam,
- odreja ukrepe za preprečevanje širjenja bolezni in nadzoruje izvajanje odrejenih ukrepov (LSNB),
- zagotavlja priprave za delovanje veterinarske službe ob naravnih in drugih nesrečah,
- spremlja gibanje bolezni živali v pomurski regiji,
- vodi predpisane evidence, registre in zbirke podatkov, izdaja mesečna poročila o gibanju bolezni živali v regiji, obvešča vse zainteresirane v regiji o stanju bolezni živali in sprejetih ukrepih,
- ob pojavu epizootije in v drugih izrednih razmerah izvajajo veterinarski delavci in veterinarske organizacije posebne strokovne in druge naloge,
- opravljajo druge naloge iz svoje pristojnosti.

Za koordinacijo nalog z veterinarsko stroko (DSNB) je zadolžen član štaba za CZ za Pomurje.

7.2 Operativno vodenje

Operativno vodenje izvaja poveljnik CZ občine, Štab CZ občine pa nudi strokovno pomoč pri vodenju. Poleg Štaba CZ občine mu nudijo strokovno pomoč pri vodenju tudi vodja intervencije in vodje reševalnih enot.

Štab CZ občine Gornja Radgona organizira svoje delo v prostorih PGD Gornja Radona, Gasilska cesta 2, 9250 Gornja Radgona.

Poveljnik CZ občine Gornja Radgona ob pomoči štaba CZ občine Gornja Radgona ob pojavu posebno nevarnih boleznih živali organizira naslednje delovne procese:

- operativno načrtovanje,
- organiziranje in izvajanje reševalnih intervencij iz občinske pristojnosti – dajanje obveznih usmeritev vodji intervencije,
- zagotavljanje logistične podpore intervencijskim silam za zaščito, reševanje in pomoč, ter
- opravljanje administrativnih in finančnih zadev.

Pri tem sodelujejo člani štaba CZ, delavci občinske uprave, ter drugi strokovnjaki, ki jih vključijo v delo poveljnik CZ. Poveljnik CZ občine Gornja Radgona lahko za izvedbo posameznih nalog ustanovi ustrezne delovne skupine ali druga začasna delovna telesa. Poveljnik CZ občine Gornja Radgona lahko za vodenje posameznih intervencij zaščite, reševanja in pomoči določi vodjo intervencije.

Štab CZ občine Gornja Radgona mora ob pojavu posebno nevarnih boleznih živali čimprej vzpostaviti pregled nad stanjem na prizadetem območju, oceniti predvideni razvoj situacije, zagotoviti takojšnje ukrepanje z zagotovitvijo nujne reševalne pomoči. V tem pogledu tesno sodeluje z UVHVVR.

Nato pa se osredotočiti na izdelavo strategije ukrepanja za zagotovitev osnovnih pogojev za življenje, ki zajema določitev prednostnih nalog, človeške in materialne vire, operativne rešitve izvedbe zahtevnejših nalog, ter nosilce koordinacije.

Štab CZ občine Gornja Radgona zagotavlja potrebno logistično podporo reševalnim silam, ki obsega zagotavljanje zvez, opreme, materialov, transporta, informacijske podpore, prehrane, zdravstvenega in drugega varstva.

7.3 Organizacija zvez

Pri vzpostavljanju telekomunikacijskih zvez za vodenje akcij zaščite, reševanja in pomoči se poleg javnega telefonskega omrežja, obvezno uporablja radijsko omrežje ZARE.

7.3.1 Sistem radijskih zvez ZA-RE

V Sloveniji uporabljamo enoten in avtonomen sistem radijskih zvez, na kratko poimenovan ZARE. Za njegovo tehnično brezhibnost in nemoteno delovanje skrbi Uprava Republike Slovenije za zaščito in reševanje. Komunikacijska središča sistema so v regijskih centrih za obveščanje, v katerih upravljajo z radijskim prometom in zagotavljajo povezovanje uporabnikov v javne in druge funkcionalne telekomunikacijske sisteme. Sistem zvez ZARE zagotavlja 95-odstotno pokritost terena z radijskim signalom stacionarne repetitorske mreže in 100-odstotno pokritost terena ob uporabi mobilnih repetitorskih postaj.

Po obsegu je sistem ZARE največji enotni profesionalni sistem radijskih zvez (PMR) v državi. Njegovo omrežje sestavlja 60 repetitorskih postaj zgornje in 73 digitalnih repetitorskih postaj spodnje oddajniške mreže. Zgornjo in spodnjo oddajniško mrežo sproti dograjujejo.

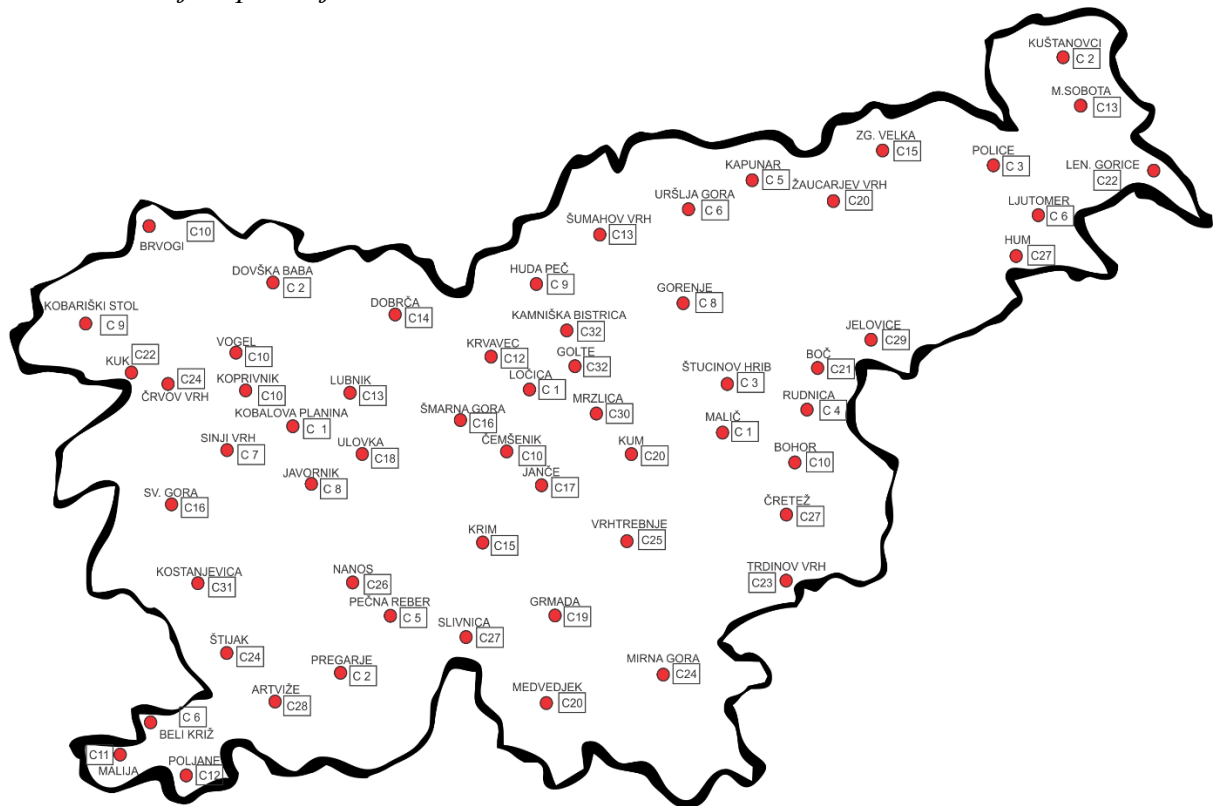
Funkcionalno gledano je sistem razdeljen na podsistem radijskih zvez in podsistem osebne klica. Podsistem radijskih zvez omogoča neposredne - repetitorske in posredne - simpleksne radijske zveze med uporabniki radijskih postaj ter neposredne - repetitorske radijske zveze z regijskimi centri za obveščanje. Podsistem osebne klica omogoča pošiljanje kratkih besedilnih sporočil imetnikom sprejemnikov osebne klica. Besedilna sporočila v okviru regije pošiljajo regijski centri za obveščanje, v okviru države pa Center za obveščanje Republike Slovenije. Podsistem osebne klica omogoča, da uporabniki lahko tudi sami pošiljajo kratka besedilna sporočila.

Sistem je grajen za delo v normalnih in izrednih okoliščinah. Morebitni izpad posameznih delov ne more povzročiti izpada celotnega sistema. Pri tem upravljaavec sistema zagotavlja takojšnje popravilo oziroma zamenjavo izpadlih delov sistema, v nujnih primerih pa tudi okrepitev radijske mreže z mobilnimi repetitorskimi postajami na območjih, kjer je to potrebno. Vgrajen daljinski nadzor delovanja repetitorskih postaj zagotavlja sprotno preverjanje stanja omrežja in zgodnje odkrivanje okvar.

Identifikacija uporabnikov radijskih postaj je zagotovljena z osebnimi klicnimi znaki, ki so urejeni v enotnem radijskem imeniku in z identifikacijskimi številkami, ki jih ob uporabi oddajajo radijske postaje. S tem je - kolikor je le mogoče - onemogočena zloraba. V sistem je vgrajena tudi zaščita pred motnjami.

Telekomunikacijsko središče tega sistema je ReCO Murska Sobota, do katerega se uporabniki lahko povezujejo le z uporabo repetitorjev na kanalu 06 in preko katerega se zagotavlja povezovanje uporabnikov v javne in zasebne funkcionalne telekomunikacijske sisteme. Uporabljajo ga tako organi vodenja zaščite, reševanja in pomoči, enote in službe CZ, gasilci, potapljači, upravni organi s področja varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami ter ostale službe in organizacije, ki so vključene v sistem zaščite in reševanja.

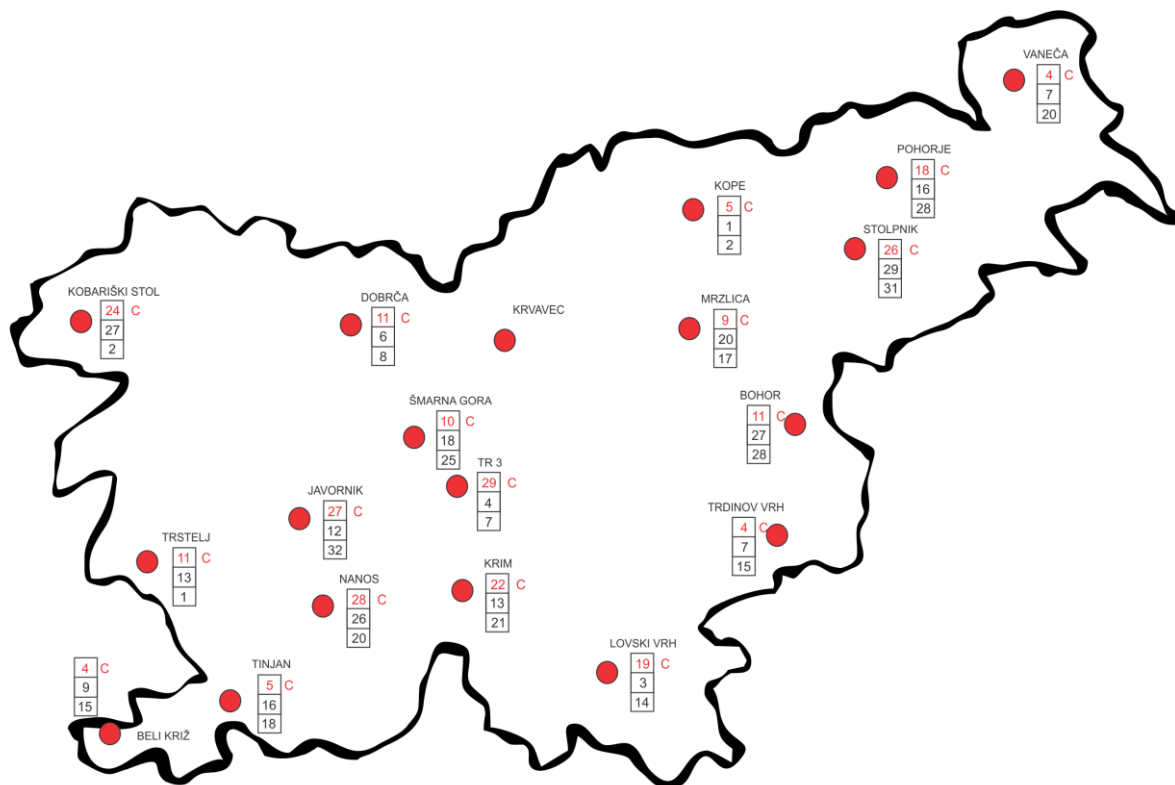
Slika 3: Lokacije repetitorjev sistema ZARE

Snopovni radijski sistem ZARE PLUS

ZARE PLUS je večkanalni snopovni radijski sistem, ki deluje po protokolu MPT1327. Sestavlja ga 18 baznih postaj, ki omogočajo več pogovorov istočasno. Sistem se uporablja predvsem za nujno medicinsko pomoč ter omogoča skupinske in individualne klice, klice v javno telefonsko omrežje in pošiljanje kratkih sporočil. Uporaba radijskih terminalov ZARE PLUS je za uporabnike prijazna. Pri potovanju po Sloveniji na terminalu ni treba ročno menjati kanalov, ker se terminal samodejno prijavi na najbližjo bazno postajo.

Slika 4: Bazne postaje sistema ZARE PLUS

Oktober 2014

ReCO Murska Sobota upravlja s sistemom zvez ZARE na območju pomurske regije. ReCO dodeljuje kanale in spremlja ter nadzira radijski promet na repetitorjih, ki so v pomurski regiji. Za potrebe kvalitetnega zagotavljanja zvez z enotami na terenu je v pomurski regiji postavljenih 5 ZARE repetitorjev, ki so z radijskimi linki povezani v ReCO. Vsak izmed repetitorjev je namenjen pokrivanju določenega dela regije.

Repetitorji v pomurski regiji so postavljeni na:

- 02 – Kuštanovci
- 03 – Police
- 06 – Ljutomer
- 13 – Murska Sobota

- 22 – Lendava

Občina Gornja Radgona ima dodeljen repetitor 03 – Police za komunikacijo z ReCO Murska Sobota.

Tabela 5: Uporabnost repetitorskih (SD) ter simpleksnih (SI/IS) kanalov v sistemu zvez ZARE na nivoju občine Gornja Radgona

Zveze ZARE	Prikaz uporabnosti repetitorskih kanalov-občina Gornja Radgona
Dodeljen repetitor (SD)	
Simpleksni kanal	Kanale se dodeli na zahtevo ReCO Murska Sobota V občini Gornja Radgona sistem ZiR deluje na 03 kanalu ZARE, rezervni kanali so vsi ostali.

Digitalni radijski sistem ZARE DMR

Digitalni radijski sistem ZARE DMR se uporablja predvsem za daljinsko krmiljenje in nadzor sistema javnega alarmiranja. Sistem trenutno sestavlja 35 baznih postaj. Vsaka bazna postaja ima dva logična kanala: eden se uporablja za nadzor sistema javnega alarmiranja, drugi je prost. Drugi kanal testno uporabljamo za prenos govora. Tehnologijo DMR (Digital Mobile Radio) je standardiziral Evropski telekomunikacijski inštitut za standardizacijo (ETSI).

Radijski sistemi DMR predstavljajo eno od naslednjih generacij profesionalnih radijskih zvez. Temeljijo na uporabi tehnologije TDMA (Time Division Multiple Access - časovni sodostop), kar jim omogočata dva logična kanala. Istočasno lahko prenašajo dva pogovora oziroma pogovor in podatke hkrati.

Nova digitalna tehnologija omogoča uporabnikom dodatne storitve in ugodnosti:

- prenos digitalnega govora, podatkov in nadzora preko istega dela radiofrekvenčnega spektra;
- tehnologija DMR temelji na časovnem sodostopu (TDMA), kar ji omogočata dva logična kanala znotraj 12,5 kHz fizičnega kanala. To pomeni podvojitev zmogljivosti sistema in znižanje stroškov;
- posebna tehnologija odprave napak omogoča boljšo kakovost zvoka in s tem boljšo pokritost terena z radijskim signalom;
- nižja poraba električne energije kot posledica uporabljene tehnologije TDMA. Ta podatek je pomemben predvsem takrat, ko naprava deluje na baterijsko napajanje. Radijske naprave DMR v povprečju delajo 40 odstotkov dlje z isto baterijo kot analogne postaje;
- radijski sistemi DMR lahko delajo v analognem ali digitalnem načinu.

Uporaba tehnologije DMR pri prenovi radijskega dela sistema javnega alarmiranja je smiselna, saj hkrati s prenovno radijskega dela sistema javnega alarmiranja dobimo tudi dodatni govorni kanal.

Uporaba mobilnih repetitorskih postaj ZA-RE

Mobilna repetitorska postaja se uporablja za nadomestilo izpadlih repetitorskih postaj radijske mreže sistema zvez ZA-RE ali za izboljšanje delovanja omenjene mreže v primeru lokacije s slabšo pokritostjo z radijskim signalom ZA-RE ali potrebe po dodatnem repetitorju zaradi povečanega radijskega prometa oziroma zahteve zaradi organizacije prometa radijskih zvez ZA-RE.

Ob morebitnem izpadu repetitorja, se posreduje CORS zahteva po postavitvi mobilnega repetitorja.

Za neposredno vodenje intervencije na terenu se uporabljajo simpleksni kanali, ki jih dodeli ReCO Murska Sobota. V primeru, da so naloge zaščite, reševanja in pomoči vključeni tudi zrakoplovi Slovenske vojske in Slovenske policije se za medsebojno komuniciranje uporabljajo 33. ali 34. kanal radijskih zvez ZARE in Klicni znak radijskega prometa sistema ZARE Letalske policijske enote oziroma radijski imenik 15. Brigade VL. Organi vodenja na državnem in regijskem nivoju ter službe NMP uporabljajo tudi sistem radijskih zvez ZARE+. Radijske zveze sistema zvez ZARE in ZARE+ se uporabljajo v skladu z navodilom za uporabo radijskih zvez ZARE.

Podsistem osebnega klica

V sistemu zvez ZA-RE deluje tudi podsistem osebnega klica (pozivniki). Ta omogoča pošiljanje pisnih sporočil imetnikom sprejemnikov osebnega klica. Sporočila pošilja ReCO Murska Sobota. Oddajniško mrežo sestavlja 53 oddajnikov zgornje mreže in 73 digitalnih repetitorjev spodnje mreže. Če bi bilo nujno, bi bilo mogoče namestiti tudi mobilni digitalni repetitor.

8 ZAŠČITNI UKREPI IN NALOGE ZAŠČITE, REŠEVANJA IN POMOČI

8.1 Zaščitni ukrepi

Pri izvajanju ukrepov in nalog zaščite, reševanja in pomoči je vloga CZ občine Gornja Radgona predvsem v sodelovanju pri povezovanju ter koordinaciji nalog in aktivnosti na občinski ravni.

Koordinacija aktivnosti in izvajanja nalog zaščite in reševanja se izvaja predvsem z LSNB, UVHVVR, OU Murska Sobota, občinskimi enotami CZ in drugimi občinskimi silami zaščite, reševanja in pomoči.

8.1.1 Prostorski, gradbeni in tehnični ukrepi

Ob pojavu posebno nevarnih bolezni živali je zelo pomembno, da se trupla poginulih in usmrčenih živali čim prej neškodljivo odstranijo, da se prepreči nadaljnje širjenje bolezni. Predlog zaščitnih ukrepov pripravi UVHVVR (LSNB), odredi pa poveljnik CZ občine Gornja Radgona.

Način za neškodljivo odstranitev se določi po navodilih UVHVVR (DSNB ali LSNB). Možni načini so:

- odvoz v predelovalni obrat kategorije 1, 2,
- zakopavanje,
- sežig.

Količina živilskih stranskih proizvodov, ki jih predelovalni obrat kategorije 1 in 2 dnevno predela je 100 t/dan. Glede na to, da je maksimalna kapacitete tega obrata 200 t/dan, po mnenju veterinarskih strokovnjakov kafilerije ne bodo zadoščale za povečane potrebe po uničenju živalskih trupel, zato morajo pristojni organi v občinah vnaprej pripraviti lokacije mest za zakopavanje oziroma mesta za sežig (27. Člen Zakona o veterinarskih merilih skladnosti).

Obstaja tudi možnostčasne uporabe in prekategorizacije drugih predelovalnih obratov kategorije 2 ali 3 za predelavo ostalih živalskih stranskih proizvodov, ki jih je treba neškodljivo odstraniti ob pojavu bolezni.

8.1.1.1 Določitev lokacij za pokop ali sežig živalskih trupel

V občini Gornja Radgona bi se morebitne lokacije za sežig ali pokop kadavrov določale glede na razpoložljive površine in trenutne razmere, pri čemer okvirno velja, da bi se za pokop lahko uporabilo območje Negova – gozd, vendar natančna lokacija ni vnaprej določena. O izbiri ustreznega mesta vedno odloči pristojna inšpekcijska služba, in sicer izključno v primeru potrebe po pokopu večjega števila poginulih živali, pri čemer upošteva veterinarske, okoljske in varnostne zahteve.

Pri izboru lokacije je treba upoštevati določbe člena 19(1)(e) Uredbe (ES), št. 1069/2009, in Poglavje III Priloge VI Uredbe 142/2011/EU.

Ob dogovoru s pristojno veterinarsko upravo se lahko kadavre vozi tudi v ustrezno opremljene sežigalnice (KOTO d.o.o.), oziroma se odvoz in odstranitev izvaja po navodilih dežurnega inšpektorja UVHVVR.

8.1.1.2 Ureditev mest za zakop ali sežig živalskih trupel

Za ureditev mest za pokop in sežig živalskih trupel je pristojna Občina Gornja Radgona. Ta naloga vsebuje izkop in pripravo grobišč ter pripravo materiala za sežiganje po navodilih UVHVVR (LSNB). V primeru razglašene velike ali zelo velike požarne ogroženosti naravnega okolja dovoli kurjenje ali sežiganje v naravnem okolju Izpostava URSZR Murska Sobota.

Sežig kot način neškodljivega odstranjevanja trupel se uporablja le, kadar ni mogoč odvoz v predelovalni obrat in ko tudi zakopavanje trupel ni možno. Odločitev o tem sprejme UVHVVR (LSNB).

O sežigu mora biti obveščena Občina Gornja Radgona in CZ občine Gornja Radgona ter Gasilska zveza Gornja Radgona.

Občinske sile za ZRP oziroma CZ občine Gornja Radgona, prostovoljna gasilska društva v okviru GZ ter druge organizacije posebnega pomena za izvajanje ZRP, po potrebi sodelujejo pri pripravi mest za zakop ter sežig živalskih trupel in sicer:

- pri postavitvi sanitarno-higienskih objektov (razkuževalnih pregrad) bodo pomagale enote PGD (PGD Gornja Radgona, PGD Orehovci, PGD Mele, PGD Stavešinci, PGD Spodnji Ivanjci, PGD Spodnja Ščavnica, PGD Ivanjševci ob Ščavnici, PGD Negova, PGD Črešnjevc, PGD Zbigovci),
- pomoč pri sežigu oziroma zakopavanju živalskih trupel - enote PGD (PGD Gornja Radgona, PGD Orehovci, PGD Mele, PGD Stavešinci, PGD Spodnji Ivanjci, PGD Spodnja Ščavnica, PGD Ivanjševci ob Ščavnici, PGD Negova, PGD Črešnjevc, PGD Zbigovci),
- izvajanje požarnih straž pri sežigu okuženih živalskih trupel - enote PGD (PGD Gornja Radgona, PGD Orehovci, PGD Mele, PGD Stavešinci, PGD Spodnji Ivanjci, PGD Spodnja Ščavnica, PGD Ivanjševci ob Ščavnici, PGD Negova, PGD Črešnjevc, PGD Zbigovci),
- dekontaminacijo ljudi, živali, materialnih dobrin in okolja (razkužitev ljudi, obleke, stanovanjskih površin, hlevov, dvorišč, pašnikov, odplak in živalskih iztrebkov...) -UVHVVR, NIJZ,
- dezinfekcija in deratizacija objektov na okuženem območju - Nacionalni laboratorij za zdravje, okolje in hrano.

Občina Gornja Radgona v sodelovanju z UVHVVR (LSNB) organizira gradbena podjetja (Komunala Gornja Radgona d.o.o., SGP TIVADAR d.o.o., GDO d.o.o. Gornja Radgona, Gradbeništvo Kaučič d.o.o.), ki bodo v primeru potrebe sodelovala pri izkopu mest za zakop.

P-1	Podatki o poveljniku, namestniku poveljnika in članih štaba CZ
P-3	Pregled sil za zaščito, reševanje in pomoč
P-4	Podatki o organih, službah in enotah CZ
P-5	Seznam zbirališč sil za zaščito, reševanje in pomoč
P-10	Pregled gradbenih organizacij

8.1.1.3 Prevoz živalskih trupel do mesta zakopa ali sežiga

Živalska trupla do mesta pokopa ali sežiga prepeljejo javne gospodarske službe s koncesijo s svojimi prevoznimi sredstvi in Veterinarska higienska služba (VHI).

Praviloma je treba za odvoz trupel poginulih ali usmrčenih živali skladno z običajno veljavnim postopkom poklicati VHI, enota Murska Sobota, ki je organizirana v okviru Nacionalnega veterinarskega inštituta (NVI).

Ob večjih poginih oziroma usmrčitvah lahko izjemoma opravi odvoz trupel živali neposredno iz gospodarstev tudi izvajalec javne gospodarske službe s koncesijo s svojimi prevoznimi sredstvi, če so ta ustrezno opremljena za nalaganje trupel na kraju pogina ali usmrčitve. Načeloma se trupla živali odpeljejo v kafilerijo in se neškodljivo uničijo. Trupla je treba prepeljati v pokritih, ustrezno opremljenih in nepropustnih vozilih, ki jih mora spremljati predpisana dokumentacija-listina o prevozu nevarnega blaga.

8.1.1.4 Uničevanje živalskih trupel in nadzor

Za neškodljivo odstranjevanje živalskih trupel so odgovorni izvajalci gospodarske javne službe ravnanja z živalskimi stranskimi proizvodi skladno s predpisi, ki urejajo varovanje okolja, pri tem pa sodelujejo tudi ekipe za prvo veterinarsko pomoč.

Za nadzor pri odstranjevanju živalskih trupel je v pomurski regiji in občini Gornja Radgona pristojen območni urad UVHVVR Murska Sobota. Posebne zahteve za odstranjevanje so določene v 1. oddelku III. poglavja Priloge VI Uredbe Komisije (EU), št. 142/2011.

Pri nadzoru sežiga živalskih trupel pa sodelujejo tudi občinske sile za ZRP, CZ občine Gornja Radgona, prostovoljna gasilska društva (svetujejo glede zavarovanja mest kurjenja, izdelave grmade, prižiganja ognja in požarne straže) ter druge organizacije posebnega pomena za ZRP.

D-401	Vloga, naloga in sestava lokalnega središča za nadzor bolezni
D-403	Navodilo za sežig živalskih trupel
D-404	Navodilo za posredovanje gasilcev pri dekontaminaciji ob pojavu aviarne influence
D-1002	Navodilo za ravnanje z infektivnimi trupli

8.2 Naloge zaščite, reševanja in pomoči

8.2.1 Tehnično reševanje ob pojavu posebno nevarnih bolezní živalí

Naloge tehničnega reševanja ob pojavu posebno nevarnih bolezní živalí so:

- sodelovanje pri postavitvi sanitarno-higienskih objektov (razkuževalnih pregrad) na državnih mejah in na okuženem območju glede na potrebe;
- pomoč pri sežigu oziroma zakopavanju živalskih trupel.

Te naloge opravljajo NVI in UVHVVR. Po prejeti prošnji za pomoč lahko sodelujejo tudi pogodbeni izvajalci občine z gradbeno mehanizacijo (Komunala Gornja Radgona d.o.o., SGP TIVADAR d.o.o., GDO d.o.o. Gornja Radgona, Gradbeništvo Kaučič d.o.o.), katere aktivira poveljnik CZ občine Gornja Radgona. Prav tako pri opravljanju nalog sodelujejo gasilske enote občine Gornja Radgona (PGD Gornja Radgona, PGD Orehovci, PGD Mele, PGD Stavešinci, PGD Spodnji Ivanjci, PGD Spodnja Ščavnica, PGD Ivanjševci ob Ščavnici, PGD Negova, PGD Črešnjevci, PGD Zbigovci).

Kemična in biološka zaščita obsega ukrepe ter sredstva za neposredno zaščito pred učinki posebno nevarnih bolezní živalí in sicer:

- zaščita ljudi in živalí (označevanje meja okuženih in ogroženih območij),
- dekontaminacija ljudi, živalí, materialnih dobrin in okolja (razkužitev ljudi, obleke, stanovanjskih površin, hlevov, dvorišč, pašnikov, odpadkov in živalskih iztrebkov ipd., dezinfekcija in deratizacija objektov na okuženem območju).

Naloge kemične in biološke zaščite izvajajo veterinarske organizacije in pristojne veterinarsko higienske službe. Ob množičnem pojavu posebno nevarnih bolezní živalí se aktivirajo tudi regijske in državne enote CZ za RKB zaščito.

V primeru pojava posebno nevarnih bolezní živalí je ob prvem klicu za dekontaminacijo zadolžena gasilska enota, ki ima koncesijo za ukrepanje ob nesreči z nevarno snovjo (PGD Gornja Radgona), za kasnejše ukrepanje pa so zadolžene ekipe ostalih prostovoljnih gasilskih društev.

P-1	Podatki o poveljniku, namestniku poveljnika in članih štaba CZ
P-3	Pregled sil za zaščito, reševanje in pomoč

P-4	Podatki o organih, službah in enotah CZ
P-11	Pregled gasilskih enot s podatki o poveljnikih in namestnikih poveljnikov
P-12	Pregled gasilskih enot širšega pomena in njihovih pooblastil s podatki o poveljnikih in namestnikih poveljnikov

8.2.2 Prva veterinarska pomoč

Veterinarska pomoč obsega:

- izvajanje ukrepov za zaščito živalí ob pojavu posebno nevarnih bolezní živalí,
- sodelovanje pri izvajanju dekontaminacije živine,
- sodelovanje pri odstranjevanju živalskih trupel.

Navedene naloge izvajajo ekipe za prvo veterinarsko pomoč, organizirane v gospodarskih družbah, zavodih in drugih organizacijah, ki se ukvarjajo s farmsko vzrejo živine ter imajo najmanj 200 glav živine v turnusu oziroma temu primerljivo drugo farmsko proizvodnjo.

Za oskrbo poškodovanih živalí skrbijo veterinarske ambulante (Veterinarska postaja Gornja Radgona d.o.o.) v skladu z načrtom UVHVVR za postopanje ob naravnih in drugih nesrečah.

Ob pojavu posebno nevarnih bolezní živalí sodelujejo pri izvajanju ukrepov delavci UVHVVR, Nacionalnega veterinarskega inštituta in veterinarskih organizacij.

Za poškodovane oziroma obbolele prostoživeče živalí poskrbi Občina tako, da se poveže z Lovsko družino Gornja Radgona, ki v svojem revirju (na območju občine Gornja Radgona) pregleda prostoživeče živalí, ugotovi njihovo stanje, po potrebi izvede odstrel obolelih živalí in izvede ukrepe za izboljšanje zdravstvenega stanja prostoživečih živalí.

V občini Gornja Radgona in v pomurski regiji nimamo organizirane ekipe za prvo veterinarsko pomoč.

P-29	Pregled veterinarskih organizacij
------	-----------------------------------

9 OSEBNA IN VZAJEMNA ZAŠČITA

Ob pojavu posebno nevarnih bolezní živalí morajo imetniki živalí v okviru osebne in vzajemne zaščite izvajati ukrepe za preprečevanje ter ublažitev tveganj za zdravje in življenje ter premoženje posameznika. Zato se morajo usposobiti za uporabo osebnih zaščitnih sredstev, obvladati osnove prve pomoči in prve veterinarske pomoči, seznaniti se morajo s sredstvi za razkuževanje ter njihovo uporabo. Poleg tega si morajo priskrbeti najnujnejša osebna zaščitna sredstva in potrebščine za osebno ter vzajemno zaščito.

Za organiziranje, razvijanje in usmerjanje osebne in vzajemne zaščite ob množičnem pojavu posebno nevarnih bolezní pri živalih, skrbi Občina Gornja Radgona (poziva prebivalce, da upoštevajo napotke veterinarskih služb, zdravstvene službe itn.).

Pri tem sodeluje tudi lokalno središče za nadzor bolezní, ki občanom zagotovi vso potrebno pomoč pri izvajanju določenih ukrepov (razni priročniki za živinorejce ob pojavu slinavke in parkljevke, priročnik za pridelovalce in predelovalce mleka...).

Zelo pomembno je, da so prebivalci seznanjeni s postopki, ki jih morajo izvesti za zavarovanje lastne varnosti in premoženja.

Za njihovo osveščanje skrbijo UVHVVR in veterinarske službe. Ukrepi za zaščito zdravja ljudi so v pristojnosti zdravstvenih služb.

D -7	Navodilo prebivalcem za ravnanje ob pojavu posebno nevarnih bolezní pri živalih
------	---

10 RAZLAGA POJMOV IN SEZNAM KRATIC

10.1 Pomen pojmov

ZAŠČITNO OBMOČJE območje s polmerom najmanj 3 km okrog okuženega gospodarstva,

OGROŽENO OBMOČJE območje s polmerom najmanj 10 km okrog okuženega gospodarstva in obdaja okuženo območje

10.2 Seznam kratic

CORS – Center za obveščanje Republike Slovenije

CZ – civilna zaščita

DSNB – državno središče za nadzor bolezni

NIJZ – Nacionalni inštitut za javno zdravje

JGS – Javna gasilska služba

LSNB – lokalno središče za nadzor bolezni

NVI – nacionalni veterinarski inštitut

OIE – mednarodna organizacija za zdravje živali

OU – območni urad

PGD – prostovoljno gasilsko društvo

PGE – poklicna gasilska enota

ReCO – regijski center

RKB – radio-kemično-biološko

RS – Republika Slovenija

SV – Slovenska vojska

SZO – svetovna zdravstvena organizacija

UVHVVR – Uprava Republike Slovenije za varno hrano, veterinarstvo in varstvo rastlin

URSZR – Uprava Republike Slovenije za zaščito in reševanje

VHS –veterinarska higienska služba

ZiR – zaščita in reševanje

ZRP – zaščita, reševanje in pomoč

11 SEZNAM PRILOG IN DODATKOV

11.1 Priloge

P-1	Podatki o poveljniku, namestniku poveljnika in članih štaba CZ
P-3	Pregled sil za zaščito, reševanje in pomoč
P-4	Podatki o organih, službah in enotah CZ
P-5	Seznam zbirališč sil za zaščito, reševanje in pomoč
P-7	Pregled javnih in drugih služb, ki opravljajo dejavnosti pomembne za ZiR
P-10	Pregled gradbenih organizacij
P-11	Pregled gasilskih enot s podatki o poveljnikih in namestnikih poveljnikov
P-12	Pregled gasilskih enot širšega pomena in njihovih pooblastil s podatki o poveljnikih in namestnikih poveljnikov
P-14	Pregled avtomobilskih cistern za prevoz pitne vode
P-18	Seznam medijev, ki bodo posredovali obvestilo o izvedenem alarmiranju in napotke za izvajanje zaščitnih ukrepov
P-23	Pregled lokacij načrtovanih za potrebe zaščite in reševanja v občinskih prostorskih aktih
P-24	Pregled enot, služb in drugih operativnih sestavov društev in drugih nevladnih organizacij, ki sodelujejo pri reševanju
P-25	Pregled človekoljubnih organizacij
P-29	Pregled veterinarskih organizacij
P-33	Seznam članov komisije za ocenjevanje škode

11.2 Posebne priloge

P-100	Evidenčni list o vzdrževanju načrta
P-200	Ocena ogroženosti občine Gornja Radgona zaradi pojava posebno nevarnih boleznih živali

11.3 Splošni dodatki

D – 1	Načrtovana finančna sredstva za izvajanje načrta ZiR
D – 2	Načrt občine za zagotovitev prostorskih in drugih pogojev za delo poveljnika CZ in Štaba CZ
D – 4	Načrt zagotavljanja zvez ob nesreči
D – 5	Navodilo za organiziranje in vodenje informacijskega centra
D – 6	Navodilo za izvajanje psihološke pomoči
D – 7	Navodilo prebivalcem za ravnanje ob nesreči
D – 8	Navodilo za obveščanje ob nesreči
D – 14	Vzorec odredbe o aktiviranju sil in sredstev za ZRP
D – 15	Vzorec delovnega naloga
D – 19	Vzorec sklepa o aktiviranju načrta ZiR ob nesreči
D – 20	Vzorec sklepa o preklicu izvajanja zaščitnih ukrepov in nalog ZRP

11.4 Posebni dodatki

D-401	Vloga, naloga in sestava lokalnega središča za nadzor bolezni
D-403	Navodilo za sežig živalskih trupel
D-404	Navodilo za posredovanje gasilcev pri dekontaminaciji ob pojavu aviarne influence
D-1002	Navodilo za ravnanje z infektivnimi trupli